The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXV | Kaina 3c | Chicago, Ill., Trečiadienis, Rugsėjo-September 14 d., 1938 | No. 216

Vokiečiai Inteikė Čekoslovakijai Ultimatumą

REIKALAUJA PANAIKINTI Į ŠEŠIAS VALANDAS KARO STOVĮ

Jei čekų vyriausybė neišpildys reikalavimo, tai vokiečiai neatsakys už pasėkas — grumoja ultimatumas

PRAHA, Čekoslovakija, rugs. 13. — Zudetų vokiečių (nacių) partija įteikė Čekoslovakijos vyriausybei ultimatumą antradienį 7:30 valandą vakare (Chicagos laiku 1:30 val. popiet). Ultimatumas reikalauja, kad vyriausybė atšauktų į šešias valandas karo stovį, paskelbtą aštuoniose zudetų apylinkėse pasėkoj nacių sukeltų riaušių, kuriose keletas žmonių žuvo.

Jei Čekoslovakijos vyriausybė neatšauks karo stovio, tai, pareiškė zudetų vadai, jų partija neatsakys už pasėkas.

Zudetų buveinėje Prahoj vokiečių vadai pareiškė, kad derybos su čekais dėl zudetų reikalavimų tapo visai nutrauktos. Oscar Ullrich, zudetų propagandos viršininkas, pasakė: "Musų komitetas nebeketina kreiptis į valdžią... Negalima rimtai kalbėti su žmonėmis, kurie argumentuoja kulkomis." Ullrich pastabos buvo atkreiptos adresu Čekoslovakijos vyriausybės paskelbusios karo stovį vokiečių apylinkėse.

KARO PADĖTIS PASKELBTA ČEKOSLOVAKIJOJ

Pasėkoj Adolfo Hitlerio kalbos pasakytos Nuremberge, Vokietijoj, pirmadienio vakare (Chicagos laiku dienos metu) vokiečių apgyventose apylinkėse Čekoslovakijoj įvyko naktį į antradienį ir antradienio rytą kruvinų riaušių.

Čekų vyriausybės atstovas antradienį pranešė, kad trys vokiečiai ir trys čekai buvo užmušti riaušėse. Vokiečių pranešimas minėjo dar tris aukas. Taigi viso riaušėse užmušta devyni žmonės. Daug daugiau buvo sužeistų.

Riaušėms sulaikyti vyriausybė paskelbė antradienį karo padėtį aštuoniose zudetų apylinkėse. Karo padėtis grumoja nusikaltusiems karo teismu ir net mirties bausme. Be to, vyriausybė uždraudė bet kokius paradus ir susirinkimus taip atvirame ore, taip salėse.

KARO TEISMAS GRUMOJA MIRTIES BAUSME SMURTININKAMS

PRAHA, Čekoslovakija, rugsėjo 13. — Ryšium su nacių provokuojamomis Čekoslovakijoj, zudetų vokiečių apylinkėse, riaušėmis tapo paskelbtas karo stovis. Smurtininkams kėliantiems riaušes grumoja karo teismas.

Karo teismo nuostatai yra esmėj toki: Visi piliečiai draudžiami kelti riaušes. Kaltinamasis, jei buvo rastas kaltu, baudžiamas mirties bausme. Civilė administracija turi užtikrinti, kad teisėjai butų militariai, pašaukti iš artimiausio kariuomenės posto.

Teismas privalo buti viešas, bet ne ilgesnis kaip trijų dienų. Teisme turi buti kunigas, daktaras, budelis ir jo pagelbininkai. Jei teisėjai kaltinamąjį randa kaltu vienbalsiai, tai įvykdoma mirties bausmė — paprastai porą valandų po teismo.

Mirties bausmė gali buti pakeista kalėjimu nuo 5 iki 20 metų, jei randama pagrindas susimylėjimui. Lengvesnės bausmės numatytos jaunesniems nei 20 metų asmenims.

17 ZUDETŲ VOKIEČIŲ AREŠTUOTA

PRAHA, Čekoslovakija, rugsėjo 13. — Vėlesnieji antradienio pranešimai sakė, kad 17 zudetų vokiečių padėti Pilseno kalėjime. Pas juos rasta revolverių ir amunicijos.

Mieste Plan vokiečių minia nuplėšė čekų emblemas nuo viešųjų pastatų ir išdaužė pastatų langus.

Eisendorfe, Čekoslovakijos-Bavarijos pasieny, vokiečių muitinės tarnyba išrovė rubežiaus stulpus ir nuvertė barjerus. Čekų valdininkai nekliudė vokiečių, stengdamiesi išvengti rimtesnio incidento.

Pranešimai iš Baerringen sako, kad 2,000 vokiečių minia susirinko prie vietos pašto pastato ir grumojo pakarti čeką paštorių, jei jis atsilankys į paštą trečiadienį.

Boehmisch Krumau mieste vokiečių minia iškėlė svastiką (nacių ženklą) draudžiamą kelti Čekoslovakijos gatvėse. Keturi čekai policininkai buvo sužeisti, kai mėgino sulaikyti nacių demonstraciją, kuri nešė svastikas.

ORAS

Chicagai ir apielinkei federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Apsiniaukę; veikiausia bus lietaus; nedaug pakaitos temperaturoj; saulė teka 6:26, leidžiasi 7:03 valandą.

EXTRA

PARYŽIUS, Francuzija, rugsėjo 13. — Čekoslovakijos pasiuntinybė Paryžiuje painformavo, kad ji gavo pranešimą, jogei čekų valdžia atsisakė išpildyti zudetų reikalavimą atšaukti karo stovį. Tokį pat pranešimą gavo čekų delegacija Tautų Sąjungos sesijai Genevoje.

Čekų vyriausybės atstovas pareiškė antradienio vakare, jogei 300,000 karių esamų armijoj Čekoslovakijai užtenka dabartiniu metu.

Kitos žinios sakė, kad antradienį nuo 11 iki 20 žmonių žuvo riaušėse Čekoslovakijoj. Dar gauta pranešimas, jogei daugiau nei 1,000 žmonių yra apsuptų policijos patalpose Schwarzbache.

Kinai sulaiko japonus

SHANGHAI, Kinija, rugs. 13. — Kruvinos kautynės ėjo antradienį visame centralinės Kinijos fronte. Kinai atrėmė pakartotinas japonų pastangas prasimušti per kinų sustiprinimus abiejais Yangtze upės krantais. Smarkūs mušiai tarp japonų ir kinų taipgi vyko arti Teian, Kiukiang-Nanchang geležinkelio, kur japonų ofensyvas per ilgą laiką buvo sulaikytas.

Tydings laimėjo nominaciją

BALTIMORE, Md., rugs. 13. — Pirmadienį įvyko nominacijos kandidatų į Jungt. Valstijų senatą Maryland valstijoj. Demokratų partijos sąrašu čia kandidatavo senatorius Tydings, Naujosios Dalybos priešininkas, David J. Lewis, kurio kandidaturą užgyrė prez. Rooseveltas, ir Arthur E. Hungerford. Tydings laimėjo nominaciją, gaudamas aiškią balsų daugumą.

Antradienį balsavimai 9-se valstijose

ANTRADIENĮ įvyko balsavimai 9-se valstijose, butent South Carolina, Arizona, Colorado, New Hampshire, Michigan, Vermont, Louisiana, Utah ir Washington. Trečiadienį įvyks nominacijos Georgia valstijoj, kur kandidatais į Jungt. Valstijų senatą yra senatorius Walter George, Naujosios Dalybos priešininkas, ir Lawrence Camp, jos šalininkas. Campo kandidaturą remia prez. Rooseveltas.

Kinai ieškos paskolų Jungt. Valstijose

HONG KONG, rugs. 13. — Iš čia į Jungt. Valstijas lėktuvu išlėkė kinų delegacija, kuri tikisi pasiekti San Francisco ketvirtadienį. Kinų delegacija ieškos paskolų Jungt. Valstijose.

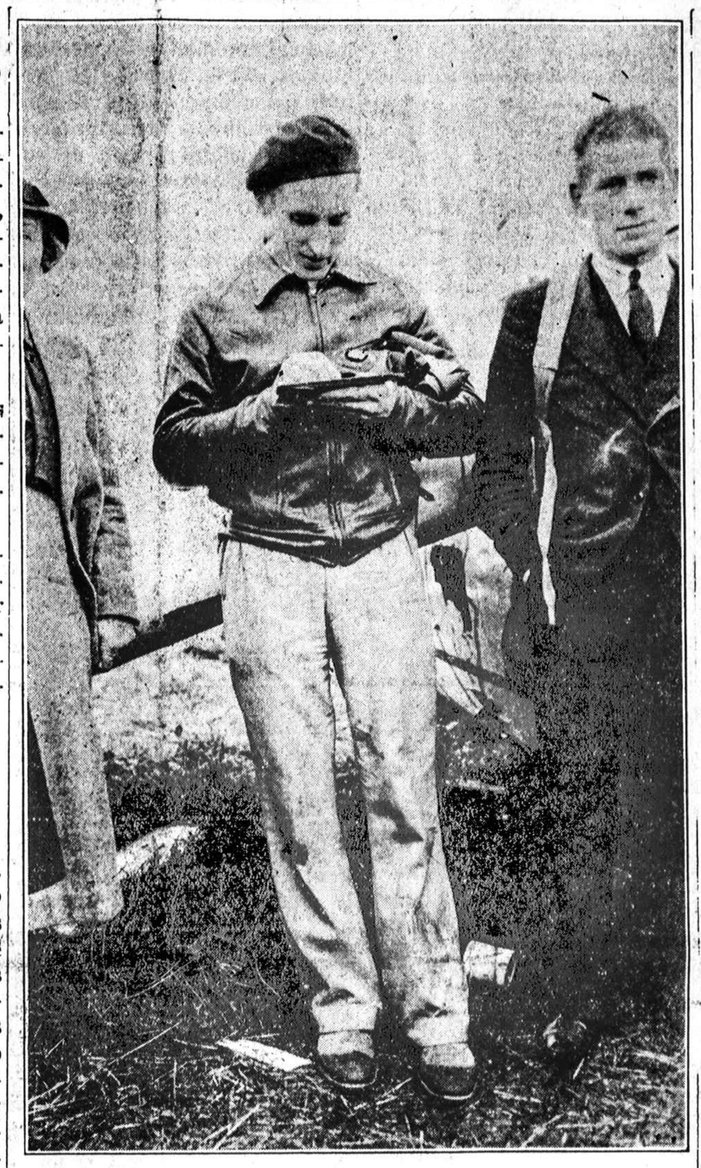

Leit. Feliksas Vaitkus, kuris ateinančiais metais žada aplankyti Lietuvą.

Prokuroras Dewey atnaujins bylą Hinesui

NEW YORK, N. Y., rugs. 13. — Keturias savaites nagrinėta byla, kuri buvo iškelta Hinesui, Tammany bosui. Teisėjas Pecora, pasiremdamas netiksliai suformuotu prokuroro klausimu, duotu Hineso liudininkui, išmetė bylą iš teismo. Pranešimai sako, kad prokuroras Dewey vėl iškels Hinesui bylą. Tačiau nauja byla bus iškelta po rudens rinkimų.

Nužiurima taipgi, kad išmetimas Hineso bylos iš teismo palietė prokuroro Dewey karjerą. Bylai prasidėjus ir ją teismui nagrinėjant pranašau ta, kad Dewey bus sekantis republikonų kandidatas į New Yorko gubernatorius. Dabar jau kalbama, kad jis nebekandidatuos tai vietai.

Pikietuoja Omahos kelius

OMAHA, Nebr., rugs. 13. — International Brotherhood of Teamsters and Chauffeurs unijos 5,000-čiai narių paskelbė streiką dėl to, kad kai kurios iš šio miesto trokų kompanijos atsisakė pasirašyti kontraktą su unija algų ir darbo valandų reikalu. Unija pasiuntė 350 šoferių pikietuoti vieškelius ir sulaikyti keliuose trokus važiuojančius į Omahą arba gabenančius prekes į kitas valstijas. Streikas palietė 180-čių kompanijų trokus.

Likvidavo automobilių darbininkų streiką

EVANSVILLE, Ind., rugs. 13. — Pirmadienį čia buvo sustreikavę 1,200 Briggs Indiana Corporation įmonės darbininkų. Briggs įmonė gamina Plymouth automobilių dalis. Po keturių valandų derybų su samdytojais unija streiką likvidavo, korporacijos atstovams prižadėjus darbininkų reikalavimus patenkinti.

Chamberlain tariasi su opozicija

LONDONAS, Anglija, rugs. 13. — Ryšium su Hitlerio pareiškimu pirmadienį, kad nė Britanija, nė Francuzija nesulaikys Vokietijos, Britanijos premjeras Chamberlain antradienį tarėsi su opozicijos vadais. Pirmiausia premjerą atlankė Darbo Partijos vadas Attlee, paskui liberalų vadas Sir Archibald Sinclair. Britus gąsdina keliamos Čekoslovakijoj riaušės, nes jos gali duoti Hitleriui pretekstą įsibriauti į tą šalį. Chamberlain nešauks parlamento sesijai.

Šeši žuvo buso-troko nelaimėj

OXFORD, Mass., rugs. 13. — Šioj apylinkėj antradienį šeši asmenys buvo užmušti, kai susidaužė busas ir trokas su traileriu. Daugiau nei 12 kitų pasažierių sužeista.

LENKIJOS PARLAMENTAS PALEISTAS

Nauji parlamento rinkimai į tris mėnesius

VALDŽIA NUSILEIDŽIA ŠALIES UKININKAMS REIKALAUJANTIEMS DEMOKRATINĖS SĄTVARKOS

VARŠUVA, Lenkija, rugs. 13. — Prezidentas Ignac Moscicki antradienį paleido Lenkijos parlamentą. Parlamentas paleistas tikslu paskelbti naujus rinkimus, kurie įvyks ne vėliau, kaip už trijų mėnesių.

Šis parlamentas, išrinktas 1935 metais, turėjo baigti savo terminą 1940 metais. Tačiau prez. Moscicki pareiškė, jogei Lenkijos visuomenės opinija žymiai pasikeitė nuo to laiko, kai paskutinis parlamentas buvo renkamas. Reikia naujo parlamento, kurs tiksliau atsakytų šalies nuotaikai.

Kas darosi Lenkijoj? Kokios visuomenės opinijos pakaitos ten vystosi?

Kitos žinios sako, kad Lenkų Ukininkų Partijos vykdomasis komitetas paskelbė rezoliuciją, kuri smarkiai atakuoja valdžią dėl to, kad ji nepaiso ukininkų politinių reikalavimų. Rezoliucija įspėja vyriausybę, jogei nepasitenkinimas Lenkijos sodžiuose pasiekė aukščiausią laipsnį. Ukininkų vadai nebegali prašyti ukininkus kęsti ilgiau. Ukininkai reikalauja naujų rinkimų ir demokratinės valdžios.

Sakyta rezoliucija padarė Lenkijoj giliausio įspudžio. Taigi galima manyti, jogei buvusio parlamento paleidimas ir nauji rinkimai yra valdžios pastangos patenkinti 15,000,000 šalies ukininkų reikalavimus.

TRUMPOS ŽINIOS IŠ VISUR

● **PARYŽIUS, Francuzija, rugs. 13. — Francuzijos vyriausybė uždraudė gabenti svetur geležį, medvilnę ir kitokius svarbius šalies apsaugai produktus.**

— : —

● **NEW YORK, rugs. 13. — Kai kurios akcijos New Yorko biržoj krito nuo 1 iki 5 punktų dėl baimės, kad Europoj gali kilti karas. Chicagos biržoj pakilo kviečių kainos daugiau kaip 3 centais bušeliui ryšium su gręsiančio karo pavojum.**

— : —

● **LONDONAS, Anglija, rugsėjo 13. — Čia gauta pranešimų, jogei Vokietijos kariuomenės buriai slenka pietų link į Čekoslovakijos parubežį.**

— : —

● **LONDONAS, Anglija, rugsėjo 13. — British Press Association antradienio vakare sakė, jogei Čekoslovakijos valdžia svarsto reikalą paskelbti mobilizaciją.**

— : —

● **MASKVA, Sovietų Rusija, rugs. 13. — Maskvos spauda susilaikė nuo komentarų dėl Hitlerio kalbos pasakytos pirmadienį. Skaityta betgi svarbiu ženklu tas faktas, kad Vokietijos ambasadorius ir dauguma ambasados tarnautojų apleido Maskvą ir išvyko į Vokietiją. Maskvoj pasiliko vokiečių charge d'affaires.**

— : —

● **BALTIMORE, Md., rugs. 13. — Pirmadienį įvyko nominacijų balsavimai Maryland valstijoj. Balsų paduota labai daug, tačiau nežinota dar, kas laimėjo nominaciją kaipo kandidatas į senatorius demokratų sąrašu — ar Naujosios Dalybos šalininkas Lewis, ar senatorius Tydings.**

Maine valstijoj rinkimus laimėjo republikonai

PORTLAND, Me., rugs. 13. — Maine valstijoj pirmadienį tapo išrinktas gubernatorium Lewis O. Barrows, republikonas; į valstijos legislaturą išrinkti trys atstovai — taipgi republikonai ir Townsend plano šalininkai. Demokratų partijos kandidatai rinkimus pralaimėjo.

Texas demokratai priešingi Garnerio kandidaturai

BEAUMONT, Tex., rugs. 13. — Texas valstijos jaunųjų demokratų vykdomasis komitetas pirmadienį, 9 balsais prieš 6, atmetė rezoliuciją užgiriančią Jungt. Valstijų vice-prezidento John Nance Garnerio kandidaturą į prezidentus 1940 metų rinkimams.

DAROMA GRAŽI GATVĖ

JONAVA — Nuo D-ro Jono Basanavičiaus vardo alėjos iki Neries tęsiama moderni Prezidento Antano Smetonos gatvė. Gatvė grindžiama, o šaligatviai klojami cementinėmis plytelėmis.

Darbai jau įpusėti ir iki rudens manoma baigti. Prie šių darbų dirba daug darbininkų.

RUGSĖJO MĖN.
(September)
Naujienų Raštinė
SEKMADIENIAIS
bus uždaryta
Atidaryta Kasdien nuo 8 iki 8 ir
●
ŠESTADIENIAIS nuo 8 ryto iki 6 val. vakaro.
NAUJIENŲ ADM.

Iš Pietų Amerikos

B. K. Algimantas

DULR'o PIRMININKUI P-ui R. SKIPIČIUI PIETŲ AMERIKOJ BESILANKANT

(Specialio "Naujienų" korespondento Argentinoje)

(Tęsinys)

Chorai

Juozas Želionis vadovavo du jo mokinamus chorus: "Argentinos Lietuvių Balso" moterų choras — 14 chorisčių, visos tautiniais rubais pasipuošusios — sklandžiai sudainavo porą lietuvių liaudies dainų. To paties chorvedžio diriguojamas Liaudies Teatro choras — 9 choristės ir 18 choristų — taipgi gražiai pasirodė su lietuvių liaudies dainomis. L. T. choristės buvo uniformuotos: Baltos suknelės, raudona rožė ir raudona juosta. Abu šie chorai, gražiai sustoję scenoje, Želioniui vadovaujant, triumfališkai užbaigė iškilmių programą bendrai išpildydami Lietuvos himną. Visa publika jiems pritarė.

Pastebėtina, kad šv. Cicilijos choras, kurio chorvedis p. Rymavičius gauna algą iš Lietuvos už to choro mokinimą ir už vargonavimą buvusiam "kolonijos kapelionui" rifininkui Janulioniui demonstratyviai atsisakė bendrai su minėtais dviem chorais, gyvuojančiais be pašalpų, giedoti Lietuvos himną. Politikieriai tuomi manė pateisinti litų naudojimą: "Sustreikavo", kad nebut kam Lietuvos himną giedoti. Tai ir ne vien tai šelpėjai turėtų turėt omeny. Žinoma, Cicilijos choristai del politikuojančios savo vadovybės nekalti. Jie visiškai gražiai sudainavo ir išpildė Argentinos ir Lietuvos himnus iškilmes atidarant.

Publika pamatuotai apgailestauja, kad įvykus atentatui prieš fotografą Dobkevičių, žuvo bendra dviejų anksčiau minėtų chorų nuotrauka. Na, dabar tenka laukti kitos progos, arba ją specialiai sudaryti, kad tas žavingas paveikslas galėtų papuošti Argentinos lietuvių kulturinio darbo istorijos albumus.

Deklamacijos

Kaunietė lietuvaitė, vietinės kolegijos mokinė ir siekianti deklamacijos mokytojos diplomo p-lė Anatolia Stodolninkaitė visą publiką sužavėjo savo ispaniškomis deklamacijomis: "Romance de la hija del rey", "Dejame persuadirte", "La Ciudad extranja" ir "Yo me volvere un dia". Musų laikraščio draugai pp. J. Jocai jauną deklamatorę apdovanojo gyvomis gėlėmis, o visa publika griausmingais aplodismentais.

Jaunutės musų deklamatorės O. Gasčnaitė "Daina apie Darių ir Girėną" ir G. Pilipaitė Babicko kuriniu "Atėjo Gandas", padeklamavusios lietuviškai, daugelyje klausytojų išspaudė džiaugsmo ašaras.

Poetas Adomas Liačas padeklamavo savo kurinius "Išeivio skundas" ir "Motinos ilgesys". Kitą jo kurinį padeklamavo G. Černiauskas. Abu deklamatoriai matomai, toje srity dar naujokai.

Baleto numeriai

Jaunas, bet gabus ir daug žadąs baleto mokinys Genrikas Černiauskas žavėtinai išpildė klasišką fokstrotą. O Olga Šimaitytė plastišku baletu simpatingai interpretavo kupletus. Jiems ir duetams pianu akompanavo jaunas muzikas kompozitorius Ignas Andrijauskas.

Balerina Genovaitė Paulauskaitė atsiuntė laišką ir programą, atsiprašydama, kad tuo metu ji turėjo dalyvauti "Ciclo de Extension Cultural" koncerto programoje, kur pirmiau buvo apsiėmusi.

Dainos solo ir duetai

Pirmą kartą Argentinos lietuvių kolonijai teko matant girdėti lyriško soprano balso valdovę Adelą Milberg, Lietuvos išeivę vilnietę, kurią visa Pietų Amerika nuolat girdi iš Radio Argentina L. R. 2. Ji, Radio Argentina pianistui Basadoni akompanuojant, žavėtinai sudainavo: "Oh, dulce misterio de la vida". Šopeno, "Danubio Azul", Strauso ir, nesiliaujamų publikos aplodismentų iššaukta, švelniai padainavo Šuberto serenadą žydų kalba.

Luiza ir Anatolis Grišonai, kaipo pažįstami musų scenoj dainininkai, publikos buvo entuziastiškai sutikti. Jie sudainavo: "Meilė Tėvynės Nemari", Naujalio, "Karvelėli", Sasnausko, "Meilės daina", Igno Andrijausko. Tiems musų dainos pionieriams publika širdingai dėkojo aplodismentais. Akompanavo Lietuvių Sporto Klubo stygų orkestras, kuris, apart to, gražiai paskambino lietuvišką popurį.

"A. L. Balso" choro choristės O. Ožinskienė ir M. Paršonytė, lietuviškais tautiškai — liaudiškais rubais pasipuošusios, sudainavo: "Kad atneštų vandenio, vandenėlio gerti" ir "Šeimininkė." Šis duetas publikai labai patiko, ką liudijo publikos aplodismentai, sutinkant ir palydint dainininkes.

Sporto numeriai

Jonas Vasenauskas ir Vincas Sajauskas, kaipo Lietuvių Sporto Klubo nariai, išpildė keliolika komiškų ir atletikos numerių. Pirmasis yra dirbęs cirkų scenoje, o antrasis taipgi padaręs didelę pažangą atletikos srityje. Kaipo artistas, Sajauskas nepakeičiamas. Jų vadovybėje gali progresuoti ir fizinio jaunimo lavinimosi sritis. Pastebėtina, kad ir tie "kolegos", kurie savo spaudoj juos vadindavo "pornografais", šiandien nulenkė galvą prieš jų visuomet rimtą ir visuomet daug pasiryžimo reikalaujantį darbą scenoje.

Publikoje buvo ir vietinių scenos meno kritikų, lietuvių pasikviestų. Jų tarpe redaktorius F. de Tezano Pinto, baleto mokytoja Eva Fenbach ir kt.

Organizacijų ir spaudos organų atstovai savo pareigas laike šio kolektyvio parengimo ėjo pavyzdingai. Komiteto "biurokratizmu" gal galima pavadinti tiktai, kad nepaisant nenumeruotų vietų salione, net dvi eilės buvo "rezervuotos" del "pasivėluojančių aukštųjų svečių". Toj srity reikėtų daugiau demokratiškumo ir lygybės.

Programai pasibaigus jos vedėjas Pr. Ožinskas iš scenos pranešė bušiančius musų išeivių parengimus ir padėkojo publikai už skaitlingą apsilankymą.

Išeivių dienos minėjimo apžvalgą noriu užbaigti draugo Juozo Gavenavičiaus žodžiais, atvykusio į šį minėjimą su savo Argentinoje gimusia dukrele. Tas prieškarinis Lietuvos išeivis besikalbant salione, sako:

—Taip, prieš ketvirtadalį šimtmečio aš su draugu Kačinskiu, uždarę savo dirbtuves, net iš Entre Rios provincijos atvažiuodavome į lietuvišką vakarėlį Argentinos sostinėn. Visas ... porą šimtų pezų. Skaitėme dideliu pasisekimu, jeigu susidarydavo 15 porų valsą patrepsėti. Et, jųs nesuprasite to upoi Budavo, armoškos pakakdavo, o dabar ir savo lietuvišką "Lyros" orkestrą lietuviški tangininkai tinginiavime kaltina. Veteranų atliktas didelis darbas, bet dabar, pamačius naujųjų išeivių ir mųs vaikų pildomą programą, anų laikų artistų nė su kuolu neužvytum ant scenos. Taip, taip: Argentinos lietuvių kolonija gigantiškais žingsniais žengia pirmyn!...

Amerikoniškai Apiplėštas Lietuvis Fotografas, Kurio Žmona Ieško Savo Tėvo Gyvenančio Chicagoje

Vietinės spaudos fotografas p. Karolis Dobkevičius, nufotografavęs Išeivių Dienos minėjimo iškilmes 17—7—38 "Jose Verdi" teatre, apie 10 val. nakties vyko dienraštin "El Mundo". Išlipus iš subterraneo ir einant gatve Rio de Janeiro, privažiavo autas, iš kurio iššokę du ginkluoti vyrai sušuko: Atiduok viską ką turi, arba neteksi gyvybės. Plėšikų automotoras veikė ir trečias sėdėjo aute. Dobkevičiui atimti pinigai ir du brangus reporteriški foto aparatai su visomis tos dienos nuotraukomis. Taigi ir bendra "A. L. Balso" ir "Lietudies Teatro" chorų ir publikos nuotrauka taip pat žuvo. Manoma, kad šis kriminališkas atentatas turi ne vien plėšimo tikslus. Tik vieno aparato objektyvas buvo vertas kelis šimtus pezų. Policija ieško atentatininkų.

Dalis minėjimo programos pildytojų ir publika pradžioje rinkimosi buvo nufotografuota kito musų kolonijai žinomo dienraščio "La Nacion" fotografo p. S. Antonovo. Taigi nors dalis paveikslų išvys vietinę spaudą ir jais bus galima papildyti Argentinos lietuvių kulturinio veikimo albumus.

Dideliam musų laikraščio draugui ir tiek daug kartų lietuvių vardą gražiai pagarsinusiam vietinėje spaudoje fotografui p. Karoliui Dobkevičiui, del įvykusios nelaimės, reiškiame gilią užuojautą.

O štai ir paieškojimas, kurį maloniai prašau "Naujienas" paskelbti, nes ieškotoja yra gera balsietė ir ji yra pirmoji lietuvaitė, kuri prieš 11 metų pati pirmoji viešose iškilmėse pasipuošė gražiu lietuvišku tautišku kostiumu. (Mat, yra modistė ir čia turi savo siuvimo akademiją):

Duktė iš Argentinos Ieško Chicagoje Gyvenančio Tėvo

1913 metais iš Šiaulių miesto išvyko Chicagon mano tėvas Franciškus Urbonavičius, kuris Amerikoje vadinosi Frank Urbon. Jo paties, ar kas jį pažino, prašau atsiliepti šiuo adresu: Sra. Stasė Urbonavičiutė-Dobkevičienė, a/c "Argentinos Lietuvių Balsas", Casilla de Correo 303, Buenos Aires, Argentina.

(Galas)

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Tel. Portsmouth 9022
POCAHONTAS Mine Run (Screened) Tonas $7.50
SMULKESNĖS DAUG PIGESNĖS
Perkant 5 Tonus ar Daugiau
ŠI KAINA TIK TRUMPAM LAIKUI

Moterys-žiurėkit!
JŲS GALIT LENGVAI ĮSIGYTI
ROGERS SIDABRĄ

Taupykit Kuponus

Kitur Kainuoja $2.75

GALIT GAUTI TIEK SETŲ KIEK NORITE.
TURIME EXTRA GABALUS IR DĖŽĘ

VERTINGAS SIDABRINIŲ DAIKTŲ KUPONAS
NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Užsakymai per telefoną nepriimami ir kuponai turi buti asmeniai pristatyti į ofisą. Tie, kurie gyvena užmiesty, gali atsiųsti kuponus ir pinigus paštu, bet turi atsiųsti ekstra 15c pašto ir pakavimo išlaidoms padengti, arba išviso $1.14. Užsakant dėžę paštu, reikia atsiųsti ekstra 35c.

Siunčiu .... kuponus. Taipgi pinigais ....
Atsiųskit man ....
Vardas ....
Adresas ....
Miestas .... Valstija ....

PILIETYBĖS PAMOKOS
KAS KETVIRTADIENĮ
Prasideda Rugsėjo 15-tą, 1938,
7:30 val. vakaro.
Kreipkitės į Joseph J. Grish,
4631 SOUTH ASHLAND AVE.,
Telefonas: YARDS 1001

Buy gloves with what it saves
Nėra reikalo mokėti 50c ir daugiau, kad gauti gerą dantų košelę. Listerine Tooth Paste, didelis tubas parsiduoda už 25c. Ji valo ir apsaugo dantis. Ne to galite sutaupinti 25c ... galite nusipirkti pirštinaites ...
Lambert Pharmacal Co.
LISTERINE TOOTH PASTE 25c

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Tel. LAFAYETTE 0727
Dykai koplyčios visose Chicagos dalyse
Klausykite musų Lietuvių radio programų Šeštadienio vakarais 7 val. vakaro iš W. H. F. C. stoties (1420 K.)—Pranešėjas P. ŠALTIMIERAS.

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI Chicagos, Cicero Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ALBERT V. PETKUS IR EUDEIKIS
4704 So. Western Ave. Phone Virginia 0883

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS
6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS
4348 So. California Avenue Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone Yards 0781 Yards 0782

S. P. MAŽEIKA
3319 Lituanica Avenue Yards 1139 Yards 1138

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.
Kamb. 1431-1434—Tel. Central 4411-2
Namų ofisas — 3323 So. Halsted St.
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818.
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais—pagal sutartį.

JOSEPH J. GRISH
LIETUVIS ADVOKATAS
Telephone: Yards 1001
4631 SO. ASHLAND AVENUE
Res. 6515 So. Rockwell St.
Telephone: Republic 9723

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso Tel: CENTRAL 1824
Namų Tel.—Hyde Park 3395

KAL & ZARETSKY
LIETUVIAI ADVOKATAI
6322 So. Western Ave.
VALANDOS:
Panedėlį, Utarninke ir Ketverge nuo 2 iki 9 val. vakare.
Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 2 iki 6 v.v.
Subatoj nuo 12 iki 6 v.v.
Tel. Prospect 1012

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
Mano 20 metų praktikavimas, jusų garantavimas.
Optometrically Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj tiktai pagal susitarimą.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Tel. Yards 1829

Pritaiko Akinius
Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 West 35th St.
kampas Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI
GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro. trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

Ofiso Tel. Yards 5921
DR. BERTASH
756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107

Ofiso Tel. Virginia 0036
Residence Tel. BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8 val. vakaro
Rezidencija:
8939 SOUTH CLAREMONT AVE.
Valandos —9—10 A. M.
Nedėlioj pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS-CHIRURGAS, X-RAY
Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 ak.
Tel. Seeley 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

Office and Res. Phone Calumet 7472
Office Hours: 2-4 p. m. 7-8:30 p. m.
DR. ST. NAIKELIS
Physician and Surgeon
3103 SOUTH HALSTED ST.
Res. 3261 So. Halsted Street

Dr. A. J. Shimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAI
4302 S. Fairfield Ave. Laf. 8014
Valandos nuo 2 iki 4 val. p. p.
4735 S. Western Blvd. Laf. 0361-8016
Valandos:
7—9 vakare kasdien. Ned. 9—12 r.

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą.
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel.: Prospect 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Tel. Yards 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutarti.

Kiti Lietuviai Daktarai

Dr. W. J. Kirstuk
PHISICIAN and SURGEON
4309 W. Fullerton Ave.
(Residence & Office)
TEL. CAPITOL 2828
Valandos: 1 iki 4 ir 6 iki 8 P.M.
Sekmadieniais Susitarus

Dr. Margeris
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro
Šventadieniais tik susitarus
Phone YARDS 7299

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 31 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratoria
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
Tel. Canal 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880

Telefonas Yards 0994
Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 vat. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 2400

NAUJOS "SAKALO" KNYGOS

Atsiųsta paminėti nauji "Sakalo" leidiniai:

1. Balys Sruoga, GIESMĖ APIE GEDIMINĄ. Poema gražiąjam jaunimėliui. Iliustravo dail. M. Dobužinskis. Šioj giesmėj poetas skambiomis eilėmis ir meniškai sukurtais vaizdais literaturinėn formon įvelka žinomą Vilniaus įkurimo legendą. Puikios iliustracijos šį reto gražumo veikalą dar labiau papuošia. 64 psl. Lt. 2.50.

2. Vl. Švitrigaila, MAŽASIS KARŽYGIS. 6 pav. vaidinimas jaunimui, kuriame tikrovė žavi kaip pasaka, o pasakos elementas tarsi tikras musų istorijos fragmentas, kuriame didvyriškas jaunuolis išgelbsti savo tėvą ir tėviškę — pilį. 96 psl. Iliustruota premjeros nuotraukomis. Kaina — Lt. 1.50.

Julius Zeyer, TRYS LEGENDOS APIE NUKRYŽIUOTĄJĮ. Vertė Vetusius. Tai žymaus čekų modernisto rašytojo Prahos, Toledo ir Slovakų legendos, parašytos intriguojančiai, su mistišku paslaptingumu, persunktos stipria religine nuotaika. 115 psl. Lt. 2.

Petras Vaičiunas, AUKSO GROMATA. 4 veiksmų pjesė iš istorinio 1863 metu sukilimo. Veikale ryškiai parodytas baudžiauninkų vargingas gyvenimas ir laisvės — aukso gromatos pasiilgimas bei kova dėl jos. 214 psl. Lt. 3.50. Dail. **M. Dobužinskio** viršelis.

Med. dr. R. W. Hynek, KRISTAUS KANČIA. Medicininė ir tikybinė studija, moderninio medicinos mokslo šviesoje pagal Torine esanią Drobulę, atskleidžianti, remiantis, fotografinėmis nuotraukomis. Kristaus nukryžiavimą, kančią etc. Iliustruota autentiškomis nuotraukomis. 112 psl. Lt. 2.

Gonzague de Reynold, TRAGIŠKOJI EUROPA. Naujųjų laikų revoliucija. Tai visam pasauly pagarsėjusio veikalo 1 dalis, kurioje su didele erudicija ir objektyvumu autorius peržvelgia Eropos gyvenimą nuo Prancuzų iki Rusų revoliucijos. Gyvas stilius ir originalus minčių reiškimas veikalą daro įdomų ir patrauklų. 230 psl. Lt. 2.50. Jau išspausdinta ir II dalis.

7. Giovanni Papini, TRAGIZMAI IR VYRIŠKUMAS. Vertė Vetusius. Su autoriaus portretu. Tai žymaus šių dienų italų rašytojo beletristiškai parašyti himnai humanizmui, inteligencijai, maršai drąsai ir tempui, filosofinės pasakos ir lyrinės fantazijos. 166 psl. Lt. 2.

8. LIETUVIŲ KALBOS RAŠYBOS VADOVĖLIS su kirčiuotu žodynu. Sudarė **A. Kalnius, Z. Kuzmickis, J. Talmantas.** Skiriama mokyklai ir visuomenei. Jame yra trumpai ir aiškiai išdėstyta visa musų rašyba: balsių rašymas, žodžių rašymas skyrium ir kartu, didžiųjų raidžių, svetimybių, aukštų pareigunų vietų rašymas ir k. Žodyne yra apie 8,000 sukirčiuotų žodžių. 224 psl. Lt. 2.50.

9. Laisvės kovų dramos. I. **St. Lauciaus SIGNALAS.** 4 veiksmų drama, kurioje vaizduojama lietuvių partizanų kovos su raudonarmiečiais, raudonųjų komisarų šėimininkavimas ir jo finalas. 160 psl. Lt. 2.

10. II. **J. Dovidaičio GELEŽINIS TREJETAS.** 4 veiksmų drama iš Lietuvos nepriklausomybės kovų Augustavo apylinkėse. Veikale iškeliama fronto karių draugiškumas, pasiaukojimas ir vietos gyventojų nuotaika, sulaukus savo tautiečių. 152 psl. Lt. 2.

11. III. **Eduardo Žilio NEPRAŠYTI SVEČIAI. 3 veiksmų** pjesė iš kovų su bermontininkais. Joje pavaizduotas ramus ukininkų gyvenimas ir atėjunai rekvizitoriai, kurių tarpe iškeltas simpatiškas Mažosios Lietuvos lietuvis.

Visi šie 3 veikalai Kariuomenės Spaudos ir Švietimo Skyriaus dramos konkurse premijuoti. Su Valst. Teatro režis. Dauguviečio nurodymais vaidintojams ir dail. Žuko dekoracijų eskizais.

12. TETA IŠ AMERIKOS. 3 veiksmų komedija. Sulietuvino **J. Audronis.** Liaudies Teatro Nr. 8 Advokato, artisto vaidinančio moteriškas roles, amerikonė ir jos dukters nuotykiai kupini juoko ir lengvai pastatomi kiekvienoje scenoje. 96 psl. Lt. 1.

---

1. V. Mykolaitis - Putinas, KRIZĖ. Romanas. Sakalas. 330 psl. Lt. 4. A. Gudaičio viršelis. Krizė — vienintelis veikalas taip plačiai ir rimtai vaizduojąs neseną Lietuvos gyvenimo laikotarpį, kuris praėjo po visam pasauly siaučiančios krizės ženklu. Krizė sužlugdė ne vieną lengvesnio mosto Maleišį. Musų sostinės aukštesniųjų sluoksnių ir provinc. dvarininkų gyvenimas šiame tobulos konstrukcijos, stiprios literatinės formos veikale ir įdomių personažų galerijoj įgavo meniškai vertingą ir drauge kiekvienam prieinamą išraiską.

2. A. Vienuolis, RAŠTAI X. NEMIGO NAKTYS. Novelės. Sakalas. 226 psl. Lt. 3. A. Vienuolis jau anksčiau gražiausiais musų literaturos meninio realizmo kuriniais sau įgavęs klasiko vardą, nei skaitytojų, nei literaturos neapvilia nė dabar. Jo novelėse tiek reališko tikrumo, tiek gyvų, nemeluotų charakterių, tiek vietomis lengvo jumoro, kad knyga skaitoma su tikru pasigerėjimu.

3. A. Vienuolis, RAŠTAI. XI. 1831 METAI. Istorinės 1831 metų Lietuvos sukilimo tragedijos 8 paveikslų dramatizuota kronika. Sakalas 206 psl. Lt. 3.

Įžymusis musų beletristas šiuo veikalu parodo, kad ir draminė forma jam lengvai yra nugalima, įspudingai literatūriškai ir sceniškai sudorojant tokią sunkią medžiagą, kurią sudaro 1831 metų sukilimo tragedija. Kodėl tragedija? Ogi kad tiek vilčių, tiek kovų ir lietuvių aukų turėjo žuti vien dėl to, kad daugelis ponų dvarininkų nusigando baudžiavos panaikinimo ir susidėjo su lenkais, kuriems rupėjo lenkų-lietuvių unija. Karžygiškam Pliateraitės asmeniui šiuo veikalu pastatytas nemirštamas paminklas.

4. Ignas Šeinius, AŠ DAR KARTĄ GRĮŽTU. Novelės. Sakalas. 304 psl. Lt. 4. Savo novelėse vaizduodamas suomių, olandų diplomatų kai kuriuos gyvenimo ir charakterio bruožus, lietuvio d-ro moralisto dvipusę moralę, jauno klieriko pagundas ir išgyvenimus, Ig. Šeinius visur šlaiko savotišką originalų stilių, visur pabrėžia naturalų žmogaus ir gamtos santykį. Jo personažai pasižymi individualiais bruožais, jo gamta pilna gyvybės, sava, lietuviška, vaizdai dvelkia gaiviu kurybiškumu.

5. Br. Buivydaitė, TRYS BIČIULIAI. Apysaka jaunimui. Meniškai D. Tarabildaitės iliustruota. Lt 2,50. Šioje apysakoje žinoma jaunimo liter. rašytoja gražiai pavaizduoja pavyzdingą jaunuolių veržimąsi į savarankišką gyvenimą.

6. M. Springborn, PASKUTINIS PRUSŲ SUKILĖLIS HERKUS MANTAS. Romanas iš didžiojo prusų sukilimo prieš kryžiuočius. "Jaunimo Biblioteka" Nr. 1. Sakalas. Vertė P. Andriušis. 196 psl. Lt 2. Heroiškumas ir pasiaukojimas savo gimtinei puošia kiekvieną prusų vadą ir karį. Tai puikus pavyzdys šių dienų jaunimui, iš kurio tėvynė kiekvienu momentu gali pareikalauti garbingo gimtosios šalies meilės įrodymo. Ši knyga daugiau, negu beprasmiški nuotykių ieškojimai — tai meniškas karžygių paveikslas.

7. K. Cukovskis, DAKTARAS AISKAUDA IR JO ŽVĖRYS. Vertė V. Oškinis. 92 psl. Lt 2. Šis labai gausiai iliustruotas pasakojimas apie gerąjį daktarą, kuris gydė žvėris ir keliaudamas su jais per daugelį kraštų, turėjo įvairiausių nuotykių, originale išleistas šimtais tukstančių egzempliorių. Tai gražios pedagoginės minties, fantastiškų nuotykių viena įdomiausių mažiesiems knygų.

8. ŽEMAIČIAI. Žemaičių rašytojų prozos ir poezijos antologija. Suredagavo **St. Anglickis.** Išleido Sakalas. Didelio formato 246 psl. Lt 7. Su kurybos pavyzdžiais ir biografijomis dalyvauja Vydunas, I. Simonaitytė, Butkų Juzė, S. Čiurlionienė, M. Vaitkus, St. Anglickis, F. Neveravičius, J. Šimkus, N. Mazalaitė, St. Santvaras, Pr. Genys, St. Budavas, Kl. Dulkė, P. Gintalas, M. Linkevičius. Visų rašytojų foto su autografais įdėta atskirai, kreidiniame popieriuje.

9. P. Babickas, GINTARO KRANTAS. Gausiai meniškomis foto nuotraukomis kreidiniame popieriuje iliustruoti musų juros ir pajurio įspudžiai. Didelio formato 80 psl. Lt. 4. Literatūriškai parašyti Nidos, Kuršių Nerijos ir viso lietuviškojo pajurio vaizdai. brangus kiekvienam lietuviui. Tai tikras literaturinis-meninis albumas.

10. Generolas A. Niesselis, buvęs Santarvininkų Komisijos Baltijos Kraštuose pirm., **VOKIEČIŲ IŠSIKRAUSTYMAS IŠ BALTIJOS KRAŠTŲ** (ir iš Lietuvos). Memuarai. Iš prancuzų k. išvertė J. Griška. Tai didelis rimtas, dokumentalinis veikalas vokiečių galvosenai tirti, jų planams ir veikimui pažinti ir Lietuvos Neprklausomybės pirmoms dienoms paminėti.

11. Ieva Simonaitytė, PAVASARIŲ AUDROJ. Mažosios Lietuvos laisvės kovų romanas, kuriame autorė savo charakteringu stiliumi vaizduoja netolimos praeities Klaipėdos krašto lietuvišką buitį ir žmones, Klaipėdos krašto atvadavimą. Sakalas. 228 psl. Lt 3.

12. — Al. Tarasonis, TAIP TĖVAS NORĖJO. 3 v. pjesė iš kovų su Liet. priešais ir dviejų jaunuolių, kuriems į laimę užstoja kelią tėvo fanatizmas, tragiškas likimas. Liaudies teatro 6 nr. Sakalas. Lt 1.

13. P. Spurgana, NESUSIPRATIMAI. 3 v. komedija. Viršininko, mėgstančio lošti kortomis, jo šeimos ir dvasininko, turinčio silpnybę mylėti jaunas moteris, nuotykiai. Liaudies teatro 7 nr. Sakalas. 88 psl. Lt 1.

Knygas galima užsisakyti šiuo adresu:

"SAKALO" BENDROVĖ

KEISTUČIO GATVĖ 36,

Kaunas, Lithuania.

Lietuvos Padangėje

LIETUVA STENGIASI KELTI LAUKŲ DERLIUS

Lietuvai labai keista buvo girdėti, kad ekonominės krizės metais, žemės ukio produktams labai atpigus, kai kuriose šalyse dirbtinomis priemonėmis buvo stengiamasi žemės derlius mažinti. Pavyzdžiui, Jungtinėse Amerikos Valstybėse iš iždo buvo primokama farmeriams už kviečių pasėlių plotų mažinimą. Brazilijoje buvo skandinama ir deginama kava. Olandijoje ir Danijoje buvo naikinami galvijai. Tokių ir panašių priemonių buvo imamasi tikslu sumažinti žemės ukio gaminių kiekius, kad pakiltų jų kainos pasaulinėse rinkose.

Lietuva apie žemės ukio mažinimą nepagalvojo net tada, kai stačiai neturėjo kur dėti maisto produktus. Čia buvo laikomasi nuomonės, kad visada bus mažesnė bėda nuo žemės ukio gaminių pertekliaus, negu nuo jų trukumo. Todėl visą laiką buvo rupinamasi žemės ukio gamybą didinti. Kitaip ir negalėjo buti, kai visa krašto gerovė daugiausia remiasi žemės ukiu. Be to, Lietuvos žemės ukio gamyba dar nėra pasiekusi tokio aukšto laipsnio, kaip kai kuriuose kituose kraštuose.

Sakysim, danai, olandai, belgai dar ir dabar iš savo laukų gauna dvigubai didesnius derlius, negu Lietuvos ukininkai. O tų kraštų žemė savo prigimtyje nėra derlingesnė. Bet olandai, danai savo žemę geriau įdirba, o ypač trėšia dirbtinėmis, pirktinomis trąšomis.

Iki šiol Lietuvos vyriausybė labai skatino ir rėmė ukininkus, kad jie plėstų gyvulininkystę, labiausiai kiaulių ir pieno ukį. Per keletą metų čia daug pasiekta. Sviestas ir skerdyklose gerai apdirbta kiauliena (bekonas) jau užima labai žymią vietą Lietuvos eksporte. Grudams labai atpigus, ukininkai pradėjo mažiau rupintis javų derliais. Savo reikalams užtekdavo javų, o prastesnius grudus sunaudodavo gyvulių pašarui. Tačiau tolimesnė žemės ukio pažanga reikalauja ir javų derliaus pakėlimo.

Vyriausybė, iki šiol daugiausia paramos teikusi gyvulininkystės išugdymui, dabar žada imtis priemonių ir javų derlių pakėlimui. Šių metų pavasarį, vyriausybės pageidavimu, buvo sudaryta Seimo narių komisija žemės ukio reikalams tyrinėti. Toji komisija, žemės ukio ministerijos ir kitų žemės ukio žinovų padedama, sverstė klausimus, kaip paremti ukininkus, kad jie norėtų ir galėtų gauti didesnius javų derlius. Komisija pripažino, kad javų derliams pakelti geriausia priemonė butų nustatyti iš anksto javams tvirtos kainos, kad ukininkai iš anksto žinotų, kiek jie gaus už savo išaugintus javus. Kita priemonė, padėti ukininkams lengvesnėmis sąlygomis įsigyti dirbtinių trąšų. Toliau, reikią rupintis žemių nusausinimu ir nusausintų plotų derlingumo pakėlimu, reikia suteikti ukininkams lengvatų naudotis mašinomis, ir panašiai.

Atrodo, geros priemonės, bet jų platesniu mastu pavartojimas pareikalautų daug milijonų litų, kurių vyriausybė šiam reikalui negali skirti. Tačiau jau šiemet vyriausybė imasi kai kurių priemonių, kurios tusėtų buti paskatinimas ir parama javų derlių pakėlimui. Atitinkamų įstaigų atstovai jau svarsto klausimą apie javų kainų pakėlimą. Nors pasaulinėje rinkoje, dėl šių metų gero derliaus, javų kainos žemos, tačiau Lietuvos ukininkai gaus už javus tokias kainas, kad jų gamyba visai apsimokės.

Vyriausybė pasirupino ir dirbtinių trąšų atpiginimu. Dirbtinės trąšos įvežamos iš užsienių, taigi jų kainos sunku reguliuoti. Šiemet vyriausybė jau tiek padarė, kad apsiėmė apmokėti visas trąšų po kraštą išvežiojimo išlaidas. Tokiu budu visur trąšų kainos bus vienodos. Iki šiol toliau nuo uosto ir geležinkelių gyvenantiems ukininkams tekdavo mokėti už trąšas brangiau, nes jų pristatymas buvo brangesnis, o javus turėdavo parduoti pigiau, nes brangiau kaštuodavo į didesniuosius sandėlius nuvežimas. Dabar, kai trąšų pervežimo išlaidas pasiėmė vyriausybė, visur jų kaina bus vienoda.

Numatoma, kad šių metų rudens sėjai ukininkai nupirks apie 100,000 tonų trąšų. Jų išvežiojimas po visą kraštą sudarys apie 1,500,000 litų išlaidų, kurias apmokės vyriausybė.

Tsb.

ŠIEMET ĮVEŽTA AUTOMOBILIŲ UŽ 4.5 MIL. LT.

KAUNAS — Pernai sumažinus muitus įvežamiems automobiliams ir kitoms auto susisiekimo priemonėms, jų importas gerokai padidėjo. Pvz., 1936 m. per pirmuosius septynis mėnesius buvo įvežta automobilių ir šassi 245 tonos už 900,000 lt., pernai per tą patį laiką įvežta 802 tonos už 3,200,000 lt., o šiemet 1,110 tonų už 4,500,000 Lt. Daugiausia autovežimių įvežama iš Vokietijos, paskui eina Amerika, SSSR, Švedija, Anglija ir kitos valstybės.

Gavome Kulturą No. 6 – 7

TURINYS:

Kelios naujos tendencijos baudžiamoje teisėje—Tad. Zaleskis
Eilėraštis—Juozas Kėkštas.
Dreifuojančios poliarinės stoties mokslinė reikšmė—prof. V. J. Vizė.
Aš tada mąsčiau—Danas Pumputis.
Tragiškas jaunojo rašytojo likimas Julius Butėnas.
Bakužės—Danas Pumputis.
Teatras kaime—Zuzka Zguriška.
Šių dienų Meksikoje—B. Traven.
Šventųjų Paveikslų garbinimas — Ed. Levinskas.
Populiaris Mokslas ir Apžvalga.

KAINA 45 CENTAI
Galima gauti
NAUJIENOSE
1739 So. Halsted St.

"ŠNEKTA" VEIKLAUS VYRO

1 *Gal Coleman & Co. įdomautųsi musų naujomis kainomis*

2 *Aš neturiu laiko ten nuvykti dabar. 150 mylių yra pertoli*

3 *Kad aš paskambinčiau. 80c* nėra perdaug del galimo $100 pirkinio*

4 *Ačiu už atsakymą, p. Coleman. Mes pasiųsim šiandien tikrai!*

Kada Negali Nueiti . . . TELEFONUOK!

Visi jusų kostumeriai "ranka pasiekiami" . . . telefonu. Kada esate perdaug užimti nuvykti, ar turite svarbių žinių, ką norite jiems greitai pranešti, už miesto pašaukti užtruksite minutę . . . Jei dar nenaudojate telefoną prekybos reikalais kituose miestuose, tai kodėl nepabandyti?

*Typiškas dienos laiko stotis nuo stoties mokestis
Apie 100 mylių už 60c — Apie 150 mylių už 80c — Apie 300 mylių už $1.25

Illinois Bell Telephone Company

CHICAGOS DIDŽIAUSIA IR MODERNIŠKIAUSIA
RUSIŠKA IR TURKIŠKA MAUDYKLĖ
po nauja vadovybe A. SCHWARTZ ir DAVID SCHWARTZ
Rusiškos vonios 50c, patogus kambariai 50c už naktį.
ROOSEVELT & KEDZIE BATH HOUSE
1133-39 SO. KEDZIE AVENUE **Tel. Van Buren 3726**
Naujas Chicagos Sunkumo Kilnojimo Klubo Namas.

NAUJIENOS
Žengia Pirmyn...

NAUJIENOS dabar yra padidintos, pagražintos ir paįvairintos.

NAUJIENOS duoda daugiausia žinių iš Chicagos, kitų Amerikos lietuvių kolonijų ir viso pasaulio.

NAUJIENŲ specialųs korespondentai praneša apie visus įdomesnius įvykius ir nuotykius Lietuvoje.

NAUJIENOSE telpa daug straipsnių bėgančiais gyvenimo klausimais, mokslinio turinio rašių, eilėraščių ir apysakų.

NAUJIENOS kasdien deda daug gražių paveikslų ir atvaizdų.

NAUJIENOS yra visuomenės organas — jusų dienraštis, **Todėl skaitykite jas, skleiskite jas ir** remkite biznierius, kurie garsinasi NAUJIENOSE.

NAUJIENOS
1739 SOUTH HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS

NAUJOS THOR
Skalbyklos
Demonstruojamos Budriko Krautuvėje
Kaina
$49.50, $59.50 $79.50

Naujas 1939 Radijas pamatykite Budriko Krautuvėje ir išmainykite savo seną radio dabar.

JOS. F. BUDRIK
FURNITURE CO.
3409-21 S. Halsted St.
Tel. Yards 3088

Pasiklausykite svarbių programų:
WCFL—970 k. nedėliomis, 7:30 v. vak. Chicagos laiku.
WAAF—920 k. panedėliais ir petnyčioms 4:30 v. vak.
WHFC—1420 ketvergais, 7 val. vakare, Chicagos Laiku.

INSURANCE
(APDRAUDA)

- **PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.**
- **APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.**
- **APDRAUDĄ RAKANDŲ.**
- **APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.**
- **APDRAUDĄ LANGŲ.**
- **APDRAUDĄ GYVASTIES GAUSITE**

NAUJIENŲ
Raštinėje per
A. RYPKEVIČIŲ
1739 S. Halsted St.

•

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

Atsilankykit Pamatyti Šį GRAŽŲ 26-šių ŠMOTŲ
"Rožių ir Lapukų"
Sidabrinį Setą

Kas Naujai Sau Arba Savo Draugui, Be Agentų Tarpininkavimo, Užsirašys NAUJIENAS Metams,
Gaus šį puikų sidabrinį setą TIKTAI UŽ $4.00

CHICAGOJ NAUJIENOS METAMS	$8.00	Kitur, Suv. Valst. ir Kanadoj NAUJIENOS Metams	$5.00
26 Šmotų Setas	$4.00	26 Šmotų Setas su persiuntimu	$4.50
"Naujienos" Metams ir Setas	$12.00	"Naujienos" Metams ir Setas	$9.50

NAUJIENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill.
Prašau užrašyti NAUJIENAS ir pasiųsti setą:

Vardas .....

Adresas .....

Miestas .....

Full-flavored

—perfect for cooking!

● *Kraft* American has a mellow, full-flavored richness that makes it perfect for sandwiches. And for cooked dishes you can depend on *this* American Cheese to melt *perfectly.*

Preferred by millions to mayonnaise..

● Choice ingredients whipped to amazing creaminess in the Kraft Miracle Whip machine.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
$5.00 per year in Canada
$5.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill. under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje — paštu:

Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoj per išnešiotojus:

Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c

Suvienytose Valstijose, ne Chicagoj, paštu:

Metams	$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvoje ir kitur užsieniuose (Atpiginta)

Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Partijos mašinos pergalė

Roosevelto priešams vėl džiaugsmas. Nominacijose į J. V. senatą Marylande laimėjo atžagareivis Millard E. Tydings, prieš kurį prezidentas atvirai rėmė Davido J. Lewiso kandidaturą. Senatorius Tydings Washingtone kovojo prieš pažangius administracijos sumanymus. Bet demokratų partijos "bosai" Marylando valstijoje užsispyrė jį vėl išrinkti į senatą, ir vakar dienos balsavimuose jie pergalėjo.

Bet šiame atsitikime, kaip ir daugelyje kitų, Roosevelto priešas turėjo paramą ne tik iš atžagareivių, kurie kovoja prieš Naująją Dalybą, o ir iš prezidento šalininkų. Štai kokių įdomių dalykų šiomis dienomis pranešė vienas Washingtono korespondentas:

> "Rooseveltas gavo vieną Naujosios Dalybos senatorių Marylande prieš ketverius metus, George Radsliffe. Jisai buvo seniaus Roosevelto partneris biznyje, ir Marylando demokratai manė, kad per jį bus galima užmegsti gerus ryšius su Baltuoju Namu. Bet kur yra Radsliffe dabar? Jisai veda Tydings'o kampaniją prieš Rooseveltą, kuris įsibriovė į laisvą Marylando valstiją."

Nenuostabu, kad Roosevelto šalininkai Marylande prakišo — kai net buvęs Roosevelto partneris ir Naujosios Dalybos rėmėjas, senatorius Radsliffe, nuėjo dirbti jo priešams.

Bet kodėl tokie dalykai įvyksta? Todėl, kad demokratų partijos "mašinas" valstijose ir miestuose kontroliuoja vietiniai politikos "bosai", o ne prezidentas, kuris sėdi Washingtone. Tie "bosai" priverčia net ir daugelį Roosevelto šalininkų remti tuos kandidatus, kuriuos jie nori pravesti į kongresą.

Marylando nominacijų rezultatai dar kartą įrodė, kaip tuščia yra ta pasaka, kad Rooseveltas steigiąs savo "diktaturą". Išbuvęs šešis metus prezidento vietoje ir turėjęs savo kontrolėje didžiausias sumas pinigų, kokias kada nors federalinė valdžia yra skyrusi iš savo iždo viešiems reikalams, Rooseveltas dar iki šiol negali padiktuoti savo valios net savo partijos organizacijoms įvairiose valstijose.

Šitie Naujosios Dalybos priešų laimėjimai nominacijose gali taip susilpninti prezidento autoritetą, kad per paskutinius dvejus metus savo tarnybos jisai nebesusikalbės su kongresu, kaip kad buvo po karo Wilsono prezidentavimo laikais.

Anglijos Darbo Partija ir komunistai

Zinovjevo laikais Anglijos komunistai atkakliai kovojo prieš Darbo Partiją ir darbininkų unijas. Paskui jie ėmė skelbti "bendrą frontą", kas anglams darbininkams skambėjo juokingai, nes Darbo Partija turi keturis milionus narių, o komunistų organizacija tik kelis tukstančius.

Dabar Anglijos komunistai vėl pakeitė savo poziciją. Jų partijos vadai paskelbė rezoliuciją, kad komunistai nori įstoti į Darbo Partiją, kaipo autonominė organizacija, kuri pasižada laikytis Darbo Partijos įstatų ir pildyti visas pareigas, kurias Darbo Partija uždeda savo nariams ir organizacijoms. Komunistai nereikalauja sau jokių išimtinų teisių arba privilegijų. Komunistų suvažiavimas, kuris įvyks viduryje šio mėnesio, turės tą rezoliuciją galutinai patvirtinti, ir, žinoma, patvirtins, nes pas komunistus vadams priešintis negalima.

Bet labai abejotina, kad Darbo Partija komunistus priimtų. Praeityje ji turėjo su jais tiek daug nemalonaus patyrimo, kad ji jais ir šiandie nepasitiki. Svarbiausias argumentas prieš komunistų priėmimą bus tas, kad juos laiko ant pavadžio Maskva. Jie nėra laisva darbininkų organizacija, kuri galėtų daryti nutarimus, atsižvelgdama į vietos aplinkybes ir darbininkų reikalus. Ji yra priversta daryti tai, ką jiems įsako komunizmo centras Rusijoje.

Jeigu Anglijos komunistai pilnai pritaria Darbo Partijos įstatams ir programui, tai kam jiems tuomet dar reikia atskiros organizacijos, kuri niekuomet neturėjo daugiau, kaip keletą ar keliolika tukstančių narių? Kol jie veikia po "komunistų partijos" vardu, tai jie tik primena visuomenei tuos pikčius darbus, kuriuos jie yra atlikę praeityje, kai jie ardė Anglijos darbininkų judėjimą. Geriausia butų, kad komunistai savo "partiją" uždarytų ir įstotų, kaip atskiri nariai, į Darbo Partijos skyrius. Juk anksčiau ar vėliau turės tai įvykti.

APŽVALGA

UŽ KĄ KARIAUTI?

Likvidavus ginkluotą susirėmimą tarpe sovietų Rusijos ir Japonijos dėl Čangkufengo kalvos, Maskvos "Pravdoje" pasirodė vieno korespondento pranešimas apie nuotaiką, kuri buvo sovietų armijoje, rengiantis prie tų mušių. Jisai pasakoja, kad beveik kasdien buvo ruošiami kareivių mitingai, kuriuose kareiviai buvo agituojami eiti muštis su japonais. Jiems buvo sakoma, kad kareiviai turi guldyti galvą **"už Staliną, komunistinę tėvynę ir komunizmą".**

Bet, esą, prie šito obalsio prikibo komunistų priešai, kurie nurodinėjo, kad tas šukis primena carišką Rusijos **"už tikėjimą", carą ir tėvynę".** Pasaulio kare šis obalsis nedavė naudos, nes Rusija buvo sumušta, ir patys kareiviai sukilo prieš carą, ir prieš religiją.

Kažin, tačiau, jeigu kiltų didelis Europos karas, į kurį butų įvelta sovietų Rusiją, ar ir tuomet komunistai skelbtų obalsį "už Staliną, komunistinę tėvynę ir komunizmą"?

IŠGĄSDINTOS VAIDENTUVĖS KLIEDĖJIMAS

"Vienybės" pirmadienio laidoje įdėta tokia "žinia":

"Šiandie, rugsėjo 12 d., SLA. centro raštinėje, New Yorke, prasideda SLA. Pildomosios Tarybos suvažiavimas. Pasiekusios žinios net iš Chicagos tikrina, kad šis suvažiavimas gali atnešti SLA. nariams netikėtų siurprizų".

Toliaus toje "žinioje" sakoma:

"Tos pačios žinios iš Chicagos taip pat tikrina, kad gali buti permainų ir pildomoj taryboj. Tikrinama, kad bus išmesti iš urėdų SLA. prezidentas Bagočius ir sekretorius Vinikas."

Taip informuoja publiką p. Vitaičio redaguojamas tautininkų laikraštis.

Tuo tarpu jokio SLA. Pildomos Tarybos suvažiavimo New Yorke nėra. Iždininkas adv. Gugis ir iždo globėja p-lė Mikužiutė sėdi sau kuoramiausiai Chicagoje, prezidentas Bagočius Bostone, vice-prezidentas Mažukna Pittsburghe. Tai kas gi pradėjo tą "suvažiavimą" SLA. centro raštinėje, apie kurį rašo buvęs "Tėvynės" redaktorius?

Iš Chicagos tokių "žinių" jam veikiausia niekas nėra pranešęs, nes apie Pildomos Tarybos narių išvažiavimą į New Yorką čia nebuvo girdėt — kadangi pereitos savaitės gale jie visi nesirengė važiuoti.

Aišku, kad p. Vitaitis pučia dumus į akis publikai, pasakodamas apie "žinias net iš Chicagos". Jisai tas "žinias" pasėmė iš savo "boso" Trečiokio. Pačioje "Vienybės" pasakoje pranešama, kad "šiomis dienomis p. Trečiokas gavo pranešimą" iš Finansų Komisijos narių, kad jisai nėra jos pirmininkas (nes seimas nebuvo jo tai vietai paskyręs, o po seimo tos Komisijos nariai jo į pirmininkus nerinko). Tai iš šito jam, matyt, nemalonaus "siurpraizo" ir gimė ta "antis", kad Pildomoji Taryba jau posėdžiaudama New Yorke ir galanda peilį Vinikui — na, ir dėl kompanijos taip pat Bagočiui!

Jeigu "Vienybės" redaktorius nebutų persigandęs (o tie, kurie yra persigandę, visuomet gąsdina kitus), tai jisai butų patelefonavęs savo geram sėbrui Vinikui ir butų patyręs, kad Pild. Tarybos suvažiavimo New Yorke nėra. Tuomet jam nebutų reikalo dėti į laikraštį tuščias pletkas.

ČEKAI PASIPIKTINĘ SOVIETŲ TAKTIKA

New Yorko savaitraščiui "New Leader" specialus korespondentas iš Europos praneša:

> "Nors jie negali to pareikšti atvirai, bet svarbųs čekų viršininkai piktinasi tyliu Rusijos užsilaikymu. Sovietų spauda rašo apie sudetų (Čekoslovakijos vokiečių. — **"N." Red.)** klausimą, kaip apie vietinį dalyką, nė vieno įspėjančio žodžio, nė vieno garsesnio balso nepasirodo 'Pravdoje' arba 'Izvestijose' prieš nacius.
>
> "Nors Francuzija išpildė savo grąsinimą mobilizuoti kariuomenę, kai tik Hitlerio grumojimai pasidarys rimti; nors Britanijos ir Francuzijos socialistų ir darbo partijos reikalauja griežto veikimo prieš Vokietiją, bet Rusija nepadarė nė vieno viešo žinksnio, neparodė nė vieno ženklo, kad ji yra pasiruošusi kovoti arba pasiųsti lėktuvus tą valandą, kai Hitleris peržengs sieną.
>
> "Priešingai, Rusijos diplomatai ir sovietų spauda taip aiškiai vengia visko, kas galėtų sovietus įvelti, jogei stebėtojai šičia nujaučia, kad Stalinas džiaugtųsi Vakarų Europos karu, nuo kurio jisai galėtų susilaikyti ir kuris duotų jam viršenybę Europoje, po to, kai demokratinės ir fašistinės šalys pailstų bekovodamos. Daugelis svarbių diplomatų Europos kontinente mano, kad Stalinas nekariaus, nežiurint kas atsitiks."

"Naujienose" jau buvo pažymėtas tas reikšmingas faktas, kad sovietų valdžia nedaro jokių pasiruošimų karui prieš Hitlerį, jeigu pastarasis užpultų Čekoslovakiją, — nors Rusija yra pasirašiusi **apsigynimo sutartį su Čekoslovakija.** Visa, ką Maskva daro, tai neva derasi su Rumanija dėl leidimo sovietų armijai eiti per jos teritoriją. Bet armija nėra mobilizuojama tokiam žygiui.

Pasirodo, kad tai nebuvo joks prasimanymas.

Dabar New Yorko laikraščio korespondentas praneša, kad Stalino valdžia net **nei per spaudą, nei per savo diplomatus** neužima griežtesnės pozicijos prieš Hitlerį.

Iš tiesų, įspūdis susidaro toks, kad Stalinas gali apgauti ir Čekoslovakiją, ir Europos demokratines valstybes. Tai mato ir Vokietijos naciai, — kas jiems, žinoma, priduoda daug drąsos.

● Iš Latvijos į Lietuvą ruošiamos dvi ekskursijos: viena latvių pramonininkų ir prekybininkų, kita — Latvijos sauskelių direkcijos bendradarbių.

Lietuvos margumynai

(Musų specialaus korespondento Lietuvoje)

Kiek teko patirti į Šiaurės Ameriką išvyko savo giminių aplankyti majoras Narušis.

Majoras Narušis yra generalinio štabo administracijos karys ir dirba kariuomenės švietimo skyriuje. Jisai nemaža straipsnių yra parašęs iš Lietuvos kariuomenės gyvenimo užsienio lietuvių spaudai. Rodos, kai kurie jų yra tilpę ir "Naujienose".

Majoras Narušis bene pirmą kartą atvyksta savo atostogas praleisti Š. Amerikoje pas savo gimines.

Tenka laukti, kad jis lankysis įvairiose vietose ir pabuvos lietuvių tarpe.

¤ ¤ ¤

Kalbama, kad šiais metais dar keturiems amerikiečiams lietuviams studentams V. D. universitete studijuoti bus paskirtos stipendijos. Tokiu budu iš viso V. D. universitete studijuos dešimts pasauliečių studentų. Jie visi studijuos lituanistiką. Teologijos fakultete yra ir daugiau amerikiečių studentų, bet tai daugiausia vienuolės. Be to, Vilkaviškio kunigų seminarijoje keletas amerikiečių lietuvių jaunuolių mokosi, tai busimieji Š. Amerikos lietuvių parapijoms kunigai.

Rodos, keletas jaunuolių yra pasišovusių šiemet vykti į Š. Ameriką studijuoti, bet vargu jų norai išsipildys, nes Š. Amerikoje pragyvenimas žymiai brangesnis, negu Lietuvoje, tai ir lėšų daugiau reikia.

Iš Lietuvos į Braziliją Sau Paulo universitete studijuoti išvyksta dvi panelės; mat, jų tenais gyvena giminės, tai turi progos tenais keliauti.

Tai taip lyg atrodytų, kad pamažu tarp musų išeivijos ir Lietuvos prasidės artimesnis ir intelektualinis bendradarbiavimas. Jei taip eis, tai gal ateityje Lietuva susilauks inteligentinių žymių pajėgų, kurios mokslus bus išėję tolimose valstybėse. Tai tikrai butų Lietuvai naudinga, nes jie kitur mokslus baigę daug naujo į Lietuvos gyvenimą įneštų.

¤ ¤ ¤

Vilniuje Lietuvos emigrantas Ancevičius bendradarbiauja Lenkijos spaudoje. Jis daugiausia rašo iš tarptautinės politikos. Jis lenkų tarpe skaitomas vienu iš žymesnių publicistų. Jis uoliai dirba Vilniaus politikos institute, kuris daugiausia skirtas Baltijos valstybes pažinti.

Ancevičius buvo savo laiku Lietuvoje V. D. universitete ir čia buvo nemaža straipsnių parašęs iš literaturos kritikos. Paskiau emigravęs į Vilnių čia baigė universitetą, juridinį skyrių ir dabar virto publicistu.

Jisai yra parašęs mokslo veikalą iš SSSR naujoviško gyvenimo ir užtai įgijo Vilniaus universiteo daktaro laipsnį.

¤ ¤ ¤

Filmininkas Januš-Januškevičius su savo motina jau išvyko į Š. Ameriką. Vasaros metu jis daug padarė filminių nuotraukų iš Lietuvos kaimo gyvenimo ir filmavo Lietuvos tautinę sporto Olimpiadą.

Januš-Januškevičius Lietuvoje paliko savo įgaliotinį, kuris visą laiką filmuos Lietuvos gyvenimo kroniką ir ją siųs į Š. Ameriką.

¤ ¤ ¤

Šiemet Lietuvos javų derlius labai geras. Maisto produktų eksportas žymiai auga. Viską, ką tik ukininkai pagamina, viskas ir išperkama, nors kainos dar nėra visai atsitaisę, bet jos žymiai aukštesnės negu metai atgal kad buvo. Tai ukininkų buklė žymiai turi pasitaisyti. Jau ir dabar ukininkų įpirkimas žymiai pakilo.

¤ ¤ ¤

Lietuvoje įvedamas ir kaimo darbininkų draudimas nelaiminguose atsitikimuose. Kadangi kaimas žymiai pradėjo motorizuotis, daug motorų vartojama laukams dirbti ir javams kulti, tai nelaimingų atsitikimų buta daug. Todėl buvo reikalas ir kaimo darbininkams įvesti toksai draudimas. Už apdraustuosius kaimo darbininkus bus mokama iš valstybės iždo. Kadangi darbininkai dirba tik stambesniuose ukiuose samdomi, tai ši lengvata daugiausia palies stambesnius ukininkus ir darbininkus, nes jie nelaimėjo turės medicinos pagalbą, o ukininkai neprivalės jų savo lėšomis gydyti.

Mažažemis ukininkos iki šiol dar neturi prieinamos mediciniškos pagalbos, jis turi savo lėšomis gydytis, o kadangi lėšų pas jį iš viso maža, todėl medicinos pagalba jam sunkiai prieinama.

Taigi šiuo atveju mažažemio ukininko buklė bus žymiai prastesnė už kaimo darbininką.

¤ ¤ ¤

Kai kurių Lietuvos vyriausybės įstaigų viršininkai buvo gavę pakvietimus vykti į SSSR Maskvoje ruošiamą žemės ukio parodą, bet dabar pranešta, kad toji paroda, rodos, net dviem metam nukelta.

Ar nebus čia tik paveikęs Japonijos įžulus SSSR puolimas.

—J. K.

Iš Lietuvos

Didysis savanorių kongresas Kaune

Apie šaukiamą savanorių-kurėjų kongresą, savanorių sąjungos pirmininkas adv. Gužas suteikė spaudai šitokių paaiškinimų:

Savanorių kurėjų kongreso sušaukimo mintis buvo kilusi jau seniai. Jo klausimas daug kartų buvo keliamas ir svarstomas kasmet skyrių atstovų suvažiavimuose. Visi savanoriai-kurėjai labai tokio kongreso pageidavo, o dabar štai, švenčiant 20 metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktį, visų savanorių noras realizuojamas—Tautos šventės proga, rugsėjo 7-8 d., įvyksta kongresas.

Savanorių kurėjų iš viso yra apie 11,000. Nemažiau iš jų jau yra priglaudusi tėvynės žemė, dalis užsienyje, kiti serga, ar šiaip butinų reikalų verčiami negalės atvykti, bet vis delto į savo kongresą atvyksta per 6,000 savanorių kurėjų, t. y. savanorių didesnė pusė.

Kongresas ypatingų tikslų neturi. Vyriausias jo tikslas—visiems nepriklausomybės kovų dalyviams po dvidešimt nepriklausomo gyvenimo metų susirinkti draugėn, pasidžiaugti nepriklausomo gyvenimo pasiektais laimėjimais, pamatyti savo kariuomenės pažangą, pasidalinti ano meto įspudžiais, o taip pat atnaujinti visos tautos vieningumo dvasią, kuri buvo 1919-1920 m., priminti jaunimui, kad jis eitų savanorių keliais. Toks, bendrais bruožais pasakius, yra kongreso tikslas.

Rugsėjo 7 d. rytą atvykusieji kongreso dalyviai bus suskirstyti į keturius pulkus ir padaryti perrikiavimų pratimai, po jų poilsis. Vakare, per Karo Muziejaus vėliavos nuleidimo iškilmes, visi kongreso dalyviai savanoriai kurėjai, pagerbs Nežinomojo Kareivio kapą ir žuvusius dėl nepriklausomybės karius, buvusius kovos draugus. Pagerbimo metu bus perskaitytas savanorių kurėjų pasižadėjimo aktas.

Vakare, Dainų Slėnyje arba Valstybiniam aikštyne, jei oro sąlygos leis, bus pastatyta misterija, vaizduojanti nepriklausomybės atgavimą. Ten pat įvyks iškilmingas posėdis.

Rugsėjo 8 d. visi savanoriai su savo vėliavomis dalyvaus Tautos šventės iškilmėse, taip pat ir kariuomenės parade. Po Tautos šventės iškilmių bus pietus, vėliau Karo Muziejaus apžiurėjimas. Tuo ir bus baigtas Kongresas.

Pirmajam savanorių kurėjų kongresui prisiminti bus išleistas specialus kongreso ženklelis. Be to, bus išleistas specialus kongreso leidinys.

Savanoriai kurėjai nori 20 metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktį švęsti drauge visi, nori pasidžiaugti nepriklausomybės kovų laimėjimais ir gražia Lietuvos ateitim. **Tsb.**

Lenkai ir turkai Lietuvoje nori pirktis arklių

KAUNAS — Turkų atitinkamos įstaaigos kreipės į musų Užs. reik. ministerijos Ekonominį dep-tą prašydamos informacijų, ar jie galėtų Lietuvoje pirktis arklių kavalerijos reikalams. Už tinkančius kavalerijai arklius turkai mokėsią ligi tukstančio litų.

Vienas klaipėdiškis prekybininkas neseniai sugrįžo iš Varšuvos. Ten į jį kreipęsi Lenkų pirkliai klausdami, ar jie negalėtų Lietuvoj gauti nusipirkti 300-500 arklių.

Klaipėdiškis prekybininkas apie tai painformavo Ekonominį departmentą.

Į RUSIJĄ IŠVEŽAMA DAUG ODOS

KAUNAS — Per šių metų pirmuosius septynis mėnesius į užsienį išvežta 172 tonos kietos odos padams, už kurią gauta 902,000 lt. Pernai per tą patį laiką išvežta tik 40 tonų už 270,000 lt. Visa šios rušies oda išvežta į Sovietų Rusiją.

"Kruvinos Studijos"

"KRUVINOS STUDIJOS" yra istorinis romanas, kurį parašė A. Conan Doyle, vienas labiausiai skaitomų Anglijos rašytojų.

Doyle ypačiai išgarsėjo savo nepaprastai intriguojančiais aprašymais seklio (detektyvo) Holmes nuotykiais.

"KRUVINOSE STUDIJOSE" Holmes taip pat figuruoja. Jo nuotykiai yra tiek įdomiai aprašyti, kad tiesiog sunku ir atsitraukti nuo jų skaitymo.

"KRUVINOSE STUDIJOSE" yra aprašomas ir kitas labai įdomus dalykas—tai mormonų gyvenimas. Butent, tų mormonų, kurie gyvena Salt Lake City, Utah valstijoje.

"KRUVINOS STUDIJOS" netrukus bus pradėta "Naujienose" spausdinti. Vėliau pranešime ir datą. Skaitytojai kviečiami tą tikrai įdomų istorinį romaną sekti.

"Kruvinos Studijos" romaną išvertė Mikas Šileikis.

:-: KANADOS LIETUVIŲ ŽINIOS :-:

TORONTO ŽINIOS ŽINELĖS

Grįžo iš Lietuvos J. Grubevičius

Prabėgus vasaros malonioms atostogoms, skubiai pradėjo grįžti ir iš Lietuvos įvairūs svečiai, kad imtis savo laikinai nutrauktų darbų bei pareigų ir tęsti jas toliau. Vieną iš laimingųjų buti Lietuvoje susilaukėm atgal ir Toronto biznierių J. Grubevičių. Trumpame pasikalbėjime apie Lietuvą musų Grubevičius pareiškė, jog jį labai sujaudino savas kraštas, ypatingai jų kaipo svečių sutikimas iš laivo, kur nesigailėta nei puikių vaišių, nei širdingų žodžių, nei gėlių, kurias net iš orlaivių bėrė svečius iš užjurio garbei. Labai jam patiko spartus ir šaunus Lietuvos grožėjimas. Anot jo, tik iš traukinio išėjus Kauno stoty žiuri ir netiki, kad tai Lietuva. 10 metų atgal paliktieji vaizdai išnykę ir jų vietoj matai gražius naujus moderniškus pastatus, plačias tvarkingas gatves su gražiais šaligatviais dailiai išpuoštais gėlėmis ir puikiais medeliais. Daugiau apvažinėjus, arčiau prisižiūrėjus į Lietuvos žmones ir jų gyvenimą, labai krito į akį nepalyginamas skirtumas tarpe vargingų valstiečių, darbininkų ir valdininkų. Čia jo nuomone turėtų buti patvarkyta taip, kad nebutų vieniems perdaug skurdo, o kitiems per daug gerai. Nors jis Lietuvoje turėjo didelio malonumo svečiuotis, bet gyventi ten nenorėtų. Aplankęs savuosius, pasidžiaugęs savo gimtuoju kraštu škubėjo grįžti į antrąją tėvynę, kur laukė šeima ir "biznis", kurs nei mažiausiai nepajuto, kad šeimininko nėra. Gabioji dukrelė Zuzana taip apsukriai ir maloniai visiems patarnaudama tėvui tik džiaugsmo suteikė. Nors veik nei kiek neatsilsėjus pradėjo mokslo metus, bet tuom nesiskundžia ir jaučiasi patenkinta galėjusi tėveliui pasitarnauti. Tikiu, Zuzana, kad dabar tavo eilė atlankyti, tą šalį, iš kurios dar mažytė buvai išvežta! Nuo savęs esu be galo dėkinga gerb. Grubevičiui už prilankymą mano mielos brolienės, kurią rado skausme ir ašarose, vos tik prieš keletą dienų palaidojusią savo mylimą vyrą, o mano brangų brolį Petrą. Suteiktų man liudnų ir malonių įspudžių aš niekuomet nepamiršiu. Dar kartą ačių už taip širdingą man pasitarnavimą.

Sugrįžo burys SLA kuopos jaunuolių

Prieš mokyklų atsidarymą grįžo iš V. ir V. Treigių tabako farmos G. ir B. Jokubynai, G. Frenzelytė ir E. Žarskaitė praleidę minimoj farmoj visą vasarą. Smagu buvo matyti šiuos jaunuolius pilnus smagumo, kupinus neapsakomo džiaugsmo dikčiai įdegintus saulutės ir žymiai pasitaisiusius. Be galo apgailestavo, kad taip greit prabėgo vasara ir jie turi grįžti į mokyklas. Iš visko matyt, kad tyras laukų oras ir gera Verutės Treigienės priežiura tiek prijaukino jaunuolius, kad jie tik ir kalba kaip čia sulaukus kitos vasaros, kad galėtų vėl laisvi, basi, nevaržomi lakstyti po laukus, naudotis sveiku oru ir visomis teisėmis, kurias jiems buvo leista turėti. Pažymėtina, kad tokių atostogų ne visur ir ne pas visus galima gauti. Už visą gerą gerb. Treigiams, kiek man teko nugirsti, minimų "sakalų" tėvai be galo dėkingi. Malonu turėti tokius gerus ir draugiškus pažįstamus kaip gerb. Treigiai.

Mrs. A. Stankienę atlankius

Kaip jau visi SLA 236 kuop. nariai žinome, p-ia Stankienė neužilgo turės kaklo operaciją. Visi, be abejo, jaučiame už pareigą ją atlankyti Western ligoninėje. Atlankius ją šiandien radau didoką burį jos artimų ir pažįstamų. Pati ligonė šiek tiek nusiminusi — laukia operacijos. Tikiu, kad slėgia nusiminimas, nes turėjo laikinai palikti savo sunelį kitų globai. Smagu girdėti iš ligonės, kad ją gausiai lanko moterys teikdamos įvairių malonumų. Minėjo, kad p-ia St. Bieliauskienė labai dažnai ją atlanko, už ką ji verta pagyrimo, kad turėdama progos buti namei užjaučia ligonę ir randa laiko dažnai atlankyti ir suraminti. Neperdaugiausia yra žmonių, kurie turi jausmus kaip p-ia Bieliauskienė, kurie ir daugiausia turėdami laiko dalintųsi jais su nelaimingaisiais.

Linkiu, kad operacija butų greita ir pasekminga ir kad ligonė greit galėtų grįžti namo.

—O. J.

Vieša padėka

Ištikus mane skaudžiam ir netikėtam liudesiui (mirė Lietuvoje mano vienintelis ir mylimas brolis), tapau prislegta begalinio skausmo, kurs temdo ir slegia mano sielą ir bile kokią viltį į ateitį. Tokioj gilioj nykumoj atsidurus, pasijutau vienui-viena, neturėdama jokio noro ieškoti nusiraminimo, kurs nors kiek nuskaidrintų mano tamsias beviltes dienas. Bet pasklydus šiai mano liudnai žiniai plačiau, radosi gerų draugų ir geraširdžių pažįstamų su jausmais gelbėti man pergyventi neapsakomą skausmą. Savo tikrai širdingais raminimais ir paguoda žymiai sutrumpino mano gyvenime patį skaudžiausią momentą.

Pasijutusi tarpe žmonių, mokančių ir norinčių suprasti mano sielvartą, be kurių mano dienos butų dar liudesnės ir nykesnės, jaučiu už pareigą visiems, visiems vienokiu ar kitokiu budu reiškusiems man užuojautą, tarti gilų ir širdingą ačiu.

—O. Indrelienė

Linksmos Atostogos

Šiais metais pasitaikė proga praleisti atostogas tabako farmoje. Niekad nematę tabaką augant, mano broliukas ir aš su džiaugsmu pasinaudojom ta proga ir išvažiavom pas pp. Treigius netoli Delhi. Pp. Treigių yra viena iš gražiausių tabako farmų toje apylinkėje. Namas gražiai apsodintas skaisčiomis gėlėmis. Vidus yra moderniškai įrengtas. Farma didelė, gražiai sutvarkyta. Tabakas puikus, aukštas, įėjęs jautiesi lyg kokiam miške.

Visi darbininkai linksmi malonųs, visokių šposų prikrėsdavo. Vakarais po vakarienės dažnai lauke, tyram ore, po žvaigždėtu dangum dainavo ir skambino mandalina.

Tai buvo linksmos ir pamokinančios atostogos. Tie du mėnesiai taip greit praslinko, kad net nepamatėm, kada atėjo laikas mums išvažiuoti. Aš ir mano broliukas širdingai dėkojam pp. Treigiams už jų nuoširdų priėmimą ir nuolankius atsakymus į musų visų klausimus. Daug yra išmokt apie tabaką. Pp. Treigių apipasakojimai mus labai suinteresavo.

Sunku buvo atsisveikinti su pp. Treigiais ir visais darbininkais, nes mes taip pripratome prie visų, kad jautėmės kaip iš namų išvažiuojam. Visada prisimenam gražius ir linksmus įspudžius ir, rodos, turim sugrįžt nors kartą dar visus pamatyti.

Ačiu, pp. Treigiai.

Genė Yokubynaitė.

Naujienų-Acme Radiophoto

ČEKAI SARGYBOJ. — Čokoslovakijos kareiviai, apsiginklavę Škoda ginklų dirbtuvėj gamintais šautuvais, budi prie Čekoslovakijos-Vokietijos sienos.

ŠIS TAS IŠ ŠEN IR TEN

P-lė Avietėnaitė Toronte

TORONTO, Ont. — Kaip jau spaudoje teko patirti, ateinančiais metais, ruošiamoje pasaulinėje parodoje, kuri įvyks New Yorke, bus ir Lietuvos pavilijonas. Į to pavilijono rengimo komisiją įeina ir p-lė Avietėnaitė, kuri tais reikalais atvyko į J. Valstijas ir nors trumpam laikui, gal vos kelioms valandoms, aplankė Toronto lietuvių koloniją. Taip gal p-lė Avietėnaitė manė, kad ji aplankys visą koloniją, nes kaip teko susigraibyt žinias iš gandų, ją esą kvietęs atvykti į Toronto, Lietuvos Garbės Konsulas. Bet nors reikalas ėjo per konsulą (jeigu tai tiesa) į parapijos salę buvo susirinkę vos pora dešimčių publikos, jos žodį išklausyti ir iš tų trys, už nepalankų parapijonims ar kunigui išsireiškimą salėje, kuomet jie nebuvo prileisti pasikalbėjimui su gerbiama prelegente — buvo išprašyti iš salės! Dabar, kodėl taip įvyko? Kodėl tik tiek žmonių atsilankė ir kodėl nebuvo leista su p-le Avietėnaite pasikalbėti?

Pirmiausia tai, kad mažai kas žinojo apie jos atvykimą, nes kaip jau praktika parodė, Garbės Konsulas veda reikalus su kunigu, o kunigas per sakyklą su parapijonimis; mat, jie abu airiai, tai viens kitą gerai supranta ir mano, kad jie labai daug gero lietuvių kolonijai Toronte suteiks. Aš nepeiksiu ir neginčysiu gerų norų ir pasiryžimo gerb. Konsulo siekiuose, bet jis turi didelę klaidą, jeigu jis mano pagelbėsiąs visiems. Toronto lietuviams tik per bažnyčią. Pirmiausia dėl to, kad ne visi lietuviai bažnyčią lanko, o daugumas gal jokios nelanko, bet visgi jie yra lietuviai ir kulturiniais, ekonominiais ar materialiais reikalais gerb. Konsulo pagalba jiems butų ne pro šalį. Štai kad ir p-lės Avietėnaitės atvažiavimo proga, gerb. konsulas galėjo painformuoti visų Toronte esančių draugijų valdybas, o jeigu laiko daugiau turėjo, tai ir laikraščių korespondentus, kurie butų painformavę dr-jų narius ir spaudą ir neabejotinai parapijos salė butų buvusi permaža tokiai progai ir nieks pro duris nebutų mėtęs. Bet, deja, nors Lietuvos Garb. Konsulas Kanadai, pradėjo eiti savo pareigas gan senokai, jis dar ir dabar neturi jokių ryšių su kitomis lietuvių organizacijomis, išskiriant parapiją. Man rodos, kad garb. konsulo paskyrimas turėjo buti oficialus reikalas, ir Lietuvos valdžia — Užsienių Reikalų Ministerija, galėjo painformuoti nors Toronte esančias lietuvių dr-ias apie tokį Lietuvos atstovą Kanadoje, o ministerija visų Toronto draugijų valdybų adresus neabejotinai turi. Kodėl tas nebuvo atlikta, tai tiesiog negalima suprasti. Labai galimas daiktas, kad Lietuvoje per spaudą yra bubnijama, jog štai ir Kanados lietuviai turi konsulą, štai kaip jais rupinamasi ir taip toliau. Bet tikrenybėje tai daugumas Toronto ir bendrai Kanados lietuvių visai nežino, kad toks konsulas yra. Trumpai pasakius Lietuva turi garbės konsulą, Toronto lietuvių parapijai, susidedančiai iš trijų dešimšių parapijonų. Tai faktas, nors ir labai liudnas.

P S. Apie p-lės Avietėnaitės prelekciją nieko negaliu parašyt, nes ir man neteko buti vien tik dėl nežinojimo.

Malonųs Svečiai

Rusėjo 4 dieną, sekmadienį, p-iai O. Indrelienei ir mums teko turėti didelį ir malonų siurprizą. Netikėtai sulaukėm svečių iš Detroito, tai Dailės choristai: pp. Dyliai su dukrele ir Jurgis Račkus su mamyte. Kadangi Dailės choras savo atsilankymu Toronte padarė nepaprastai malonų įspudį, tai ir jo choristai visuomet mums bus malonųs svečiai. Pamatę vieni kitus, mylavom, bučiavom ir nenorėjom išsiskirt. Tuo labiau, kad gerb. svečiai Toronte pabuvo tik per dieną ir pernakvoję pas p. O. Indrelienę ir pp. Mankus anksti pirmadienio rytą išsiskubino dar į Buffalo kitus savuosius aplankyti. Tad iki pasimatymo ir vėl kai kada detroitiečiai!

Serga Galina Užemeckaitė

Rugsėjo 9 dieną, vaikų ligoninėje tapo padaryta operacija pp. Užemeckų dukrelei Galinai, kuri su priveržta galvele turės išbuti ligoninėje dar dvi savaites. Kadangi ligoninėje lankymas labai suvaržytas, nes tik sekmadieniais ir tik 2 lankytojai įleidžiami, tai butų labai gražu jeigu jauni berniukai ir mergaitės, kurie Galiną pažįstat, parašytumėt jai laiškelius, jr tuo labai džiaugtųsi.

Linkiu Galinai greitos sveikatos ir daugiau nesirgti.

Greitos sveikatos E. Stankienei

Aną dieną aplankiau p. Elmą Stankienę, kuri laukia operacijos Western Hospital.

Linkiu jai ištvermės ir greitos sveikatos, kad greitu laiku ne tik savo šeimynoje, bet ir musų draugijos tarpe drauge buvotum.

—Frances

Montreal, Kanada

Iš Kanados lietuvių antrojo kongreso

Rugsėjo 3 ir 4 dienomis įvyko vadinamasis Kanados lietuvių antrasis kongresas. Kongresas turėjo įvykti D. L. K. Vytauto Neprikulmingame Klube, bet kažkieno pasidarbavimu jis turėjo kitur keltis. Dalykas tokis, jog policijai buvo pranešta, kad tai busiąs komunistų mitingas. Dėlei to buvo uždrausta ten susirinkimas laikyti. Kongresui tada teko keltis į Royal viešbutį.

Bendrai imant, kongresas praėjo visai ramiai. Nesuprantu aš tik vieno dalyko, butent, kodėl musų komunistai taip bijosi į vadovaujamas vietas įsileisti kitaip manančius žmones, kurie ne tik demokratijai galėtų labiau atstovauti, bet ir pareigas tinkamiau atlikti.

Šiaip visa vadovybė susikoncentravo komunistų rankose. Blogiausias dalykas tas, kad tie vadai dažnai nesugeba tinkamai savo pareigų atlikti. Štai mandatų komisija pagamino raštišką raportą. Komisijos nariai parašyti raportą parašė, bet kai reikėjo jį perskaityti, tai tiek susimaišė, jog niekas nieko negalėjo suprasti. Pagaliau teko kviesti į pagalbą torontietį Kovaliuną, kuris raportą tinkamai sutvarkė.

Negeriau sekėsi ir rezoliucijų komisijai, kuri irgi nesugebėjo savo rašto perskaityti. Kai kurie dalyviai tiesiog ėmė šaipytis: sako, butų daug sveikiau, kad tie žmonės pirma pramoktų skaityti. Na, o pasikalbėk su tais žmonėmis, — jie viską žino ir pasirengę visą svietą tvarkyti. Žinoma, sveikiausias dalykas jiems butų patiems "susitvarkyti".

Kadangi viskas ėjo, taip sakant, po komunistų vėliava, tai iš Jungtinių Valstijų buvo atvykęs R. Mizara. Kongresui tiko pranešta, jog Mizara atstovaująs darbininkų susivienijimui. Tačiau savo kalboje Mizara pareiškė, jog jis atvykęs tik kaip asmuo ir jokiai organizacijai neatstovaująs.

Liežuvavimo malunas

Pasirodė pokongresinis Kanados komunistų laikraštis, kuris išsigimė į tikrą sapnininką. Numeryje 259 prirašyta visokiausių nesamonių. Tie komunistiški liežuvininkai prikiša "Naujienoms", kad jos prisidėjusios prie to, jog policija pasirupinusi uždaryti duris kongresui į Vytauto klubą.

Čia jau nėra eilinis išsišokimas, bet šlykščiausios rųšies šmeižtas. Kada komunistiški liežuvininkai visiškai be jokių įrodymų prikiša laikraščiui ir jo rėmėjams tokį biaurų dalyką, tai jie tik patys pasirodo tikroje šviesoje, butent, pasirodo tokiais žmonėmis, kurie visiškai jokio parodumo ir dorovės neturi.

Neaplenkia liežuvininkai ir sklokininkų. Sklokininkams taip pat prikišamas skundas. Čia irgi viskas paremta vėju: nė mažiausio įrodymo nepaduodama.

Ir tie žmonės turi drąsos skųstis, kad su jais nenori bendradarbiauti socialistai ir kiti demokratinio nusistatymo žmonės!

Jeigu musų komunistai nori palaikyti draugiškus santykius su socialistais ir iš viso musų demokratine visuomene, tai tegul jie pirmiausia iš savo tarpo išgyvena tą chamizmą, kuris pas juos nuolat pasireiškia.

—Gelbinas

IŠ MONTREALO PADANGĖS

Kongresas

(Ištrauka iš mano dienyno)

Rugsėjo 4 d. Šiltas gražus rytas, mokinu per Lafontaine porką. Sutinku kaimyną. Klausiu, kur jis taip anksti ėina. Sako, į Mount Royal Hotelį, į kongresą.

Man nuostabu, kaip komunistai — proletarai gali kongresą tokiam buržuaziškame pilname prabangų hotelyje laikyti, nes jie smerkdavo, jeigu kas turėdavo sueigą hotelyj. Aš manau, kad Kilikevičius nenori pasiduoti V. V. Sąjungai: jeigu fašistai gali Pennsylvanijos hotelyj turėti bankietą, tai kodėl mums neturėti Royal Hotelyj. (Vėliau sužinojau, kad policija neleido Vytauto Klube kongresui susirinkti. Esą, tautininkai keršys komunistams, kam jie metai atgal darė triukšmą ir neleido Vincui Uždaviniui kalbėti Vytauto Klube).

Kongresan nuvykus radome Juozą Lesevičių beskaitantį pranešimą apie Lietuvos Liaudžiai Ginti Komiteto atliktus darbus. Pabaigoj nusiskundė, kad permažai jis pats veikęs, bet kiti komunistai sujudę užgyrė, kad jau geriau nebegalima.

Po to sekė diskusijos. Lesevičius ragino, kad tokioj vietoj pavyzdingai elgtųsi, todėl viskas ramiai praėjo.

Ylienė gyrėsi, kad Toronto jos vadovaujamos moterys daug Ispanijai pasidarbavusios, taip pat Lietuvos — Lenkijos konfliktą išreklamavusios.

Mašnickas aštriai patarė, kad komitetas nesiųstų visų pinigų į Lietuvą, bet laikytų 200 dolerių banke išpirkimui, jeigu kas butų čia areštuotas (gal bijo, kad jam gali tai atsitikti).

Kerbelis (komunistas) atstovavo Šv. Kazimiero-Jono Draugijai. Gyrėsi, kad komitetas smarkiai veikė.

Gudas patarė išleisti brošiurą; Lietuvos politinių kalinių biografijas.

Yla ("Liaudies Balso" redaktorius) ragino daugiau dirbti Ispanijos rėmimui ir Lietuvos Liaudžiai Ginti Komitetui veikti su Ispanijos Komitetu.

Janušis reikalavo, kad praneštų, kas nesiuntė atstovus į Kongresą ir kodėl. Pabaigoj barė suklaidintus nesusipratusius ir demoralizuotus elementus.

Petronis prašė, kad neverstų visus žmones vienaip tikėti ir neužsipuldinėtų ant kitaip manančių, bet elgtųsi demokratiškai.

Leimonas sakė, kad, nežinąs ar vietoj kalba, bet prašė kongreso pasiųsti Grinui pasveikinimo telegramą.

Bangutis kritikavo, kad neužtektinai veikta ir save kaltino, kad turėtų daugiau veikti. Pinigus neliepė laikyti banke, bet siųsti į Lietuvą, nes Kanadoj jų "plenti" esą.

Vilkelis skundėsi, kad per silpnai veikė Ispanijos reikalams.

Kilikevičius keikė Montrealo ir visus kitus fašistus. Taip pat ragino kovoti prieš Duplessio fašistinį "Padlock Law".

Balčiunas klausė, ar dabar verta Lietuvoj steigti demokratiją, kuomet aplinkinėse valstybėse viešpatauja diktatoriška tvarka (tur but, turėdamas omenyj, kad reikia palaukti, kol aplinkinėse valstybėse bus nuversta diktatura), nes gali įvykti, jog dabar besteigiant demokratiją fašistinės valstybės užgrobtų Lietuvą.

Diskusijų laike Lesevičius pranešė, kad Šv. Kazimiero parapijos ir Vilniaus Vadavimo Sąjungos nekvietė dalyvauti kongrese ir nemano skaitytis. Sklokininkai nedavė atsakymo. Toronto socialistai boikotavo sakydami, kad komunistų kongresas.

Dažnai girdėjosi piktumai ir kerštai ant Montrealo fašistų. buk jie norėję trukdyti kongresą pasiųsdami policiją; bet geriau padarę, nes dabar kongresas hotelyj.

Išskyrus Vytauto Klubo ir šv. Kazimiero-Jono Dr-jos, delegatai buvo iš komunistinių arba jų įtakoj esančių draugijų, kurių iš viso apie 70 asmenų buvo. Kadangi didžiausia delegatų dalis buvo komunistai arba komunistinių pažiurų žmonės, ir visos kongresas buvo jų vadovaujamas, todėl nenuostabu, kad daugelis jį vadina komunistų kongresu.

Konvertinė dalis

Vakarinėj sueigoj arba vadinamam koncerte kalbėjo kai kurie komunistų vadai, tarp kitų Bepirštis, grįžęs iš Ispanijos. Jam užėjus ant steidžiaus (regyklos) pasigirdo jausmingas delnų plojimas, bet kai Bepirštis kumščia pagrasė tuoj nutilo. Kalbėjo ilgai ir nuobodžiai, daugelis apleido salę. Savo kalboje pasakojo kaip plikė fašistus, dabar grįžo pasilsėti ir pranešti savo draugams kaip galabija nevidonus.

Buvo skelbta, kad programoj dalyvaus ir kitos draugijos, bet jų niekur nesimatė. Dainavo komunistų choras, šoko mergaitės ir t.t. Pabaigoj kalbėjo Mizara iš S. Valstijų.

Sako: dešimt metų atgal kaip kalbėjau Montreale; tada buvo bailųs grinoriai suvažiavę. Dabar kas kita. Sako, jeigu ne fašistai, tai aš šioj salėj nekalbėčiau, tik jų pasidarbavimu aš kalbu. Jeigu dešimt metų atgal fašistai butų taip padarę, tai butų visi išbėgioję. Ačių darbštiems ir mandriems draugams ir galingam kongresui, prieš kurį dreba fašizmas. Yra ir oratorių, nors jauni, bet daug pasako, iš ko ir aš turiu pasimokyti. Jie pralenkia didvyrius.

Paskui aiškino Lietuvos himną (kurį senlau labai smerkė). Pabaigoj liepė išmėginti. Tuoj Kilikevičius kampe stovėdamas pirmas per nosį pradėjo giedoti, o kiti draugai paskiau sekdami, kad ir nekaip, bet visa iki galo sugiedojo. Tai pirmas kartas, kad Montrealo komunistai giedojo himną, bet tikimės, kad greit išmoks ir tautininkus pralenks.

Publikos buvo apie 300 asmenų.

—Senas Montrealietis

Diena Iš Dienos

P. Šaltimieras Pittsburghe

Povilas P. Šaltimieras, lietuviškų radio programų vedėjas, ir p-a **Julia Šaltimierienė** atostogauja **Pittsburgh, Pa.**, pas uošvienę p. **Oną Lukošienę** ir pp. **Pikielius.**

Važiuodami **Pittsburghan** aplankė **Detroitą, Mich., Clevelandą, Ohio** ir buvo **Kanadoj.** Linkiu jiems linksmai atostogauti. V.

Kas Pametė Raktus?

Kas pametė raktus piknike 11-tą dieną rugsėjo, Rossi darže, kreipkitės pas Adomą Draugelį, 34 W. 104th St. Raktai randasi pas jį.

A. D.

SLA 208-tos Kuopos Parengimai

Rengia Bunco ir Šokius

208-ta SLA kuopa yra moterų veikliausia kuopa Chicagoj. Šį sezoną atidaro su **dviem parengimais.**

Pirmas — Spalio 5, trečiadienio vakare pas p-a Mikšas, 2301 W. 50th St. Bus kartu ir bunco lošimas. Bus prizai prie kiekvieno stalo ir dar daug kitų brangių prizų laimingiemsiems.

Visi smagiai praleis vakarą, atnaujindami pažintis su senais draugais ir sutikdami daug naujų.

Kitas parengimas yra tai šokiai, rengiami **Lapkričio 19tą**, šeštadienio vakare.

Jaunimas visuomet turi smagius laikus 208-to moterų kuopos šokių parengimuose.

Kor.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

SUSIRINKIMAI

Brighton Parko Jaunuolių Draugijėlės pamokos įvyks trečiadienį 14 d. rugsėjo, 4:30 val. po piet, Hollywood svet., 2417 W. 43 St. Nariai draugijėlės malonėkit susirinkti laiku, kuriems įdomu dailė dainavimo, lošimo, šokių ir lietuvių kalbos lavintis. Dabar geras laikas prisirašyt pradžioje sezono už 15c mėnesinės duoklės. Gera proga jaunuoliams lavintis scenoje. Kviečia **Komisija.**

Brighton Parko Moterų Kliubo susirinkimas įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 15 d., 7:30 val. vak., 2605 W. 43 St. Tai pirmas susirinkimas po vakacijų, skaitlingai narės malonėkit susirinkti, nes turim bėgančius reikalus aptarti.

Sekr. Puniškienė.

Garfield Park Lietuvių Laisvamanių Etinės Kulturos Draugijos 4-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 14 d., 7:30 v. v., 4039 W. Madison street. Nariai privalot atsilankyti, turim daug svarbių reikalų maršruto klausimu ir atsiveskit naujų narių. —Sekr. **J. M. Bruchas.**

Bridgeport Dr-stės Palaimintos Lietuvos susirinkimas įvyks rugsėjo 14 d. 8 v. vak. Chicagos Lietuvių Auditorijoj. Malonėkit laiku pributi, nes yra daug ką aptarti. **Valdyba.**

KEDEI PADENGIMAS

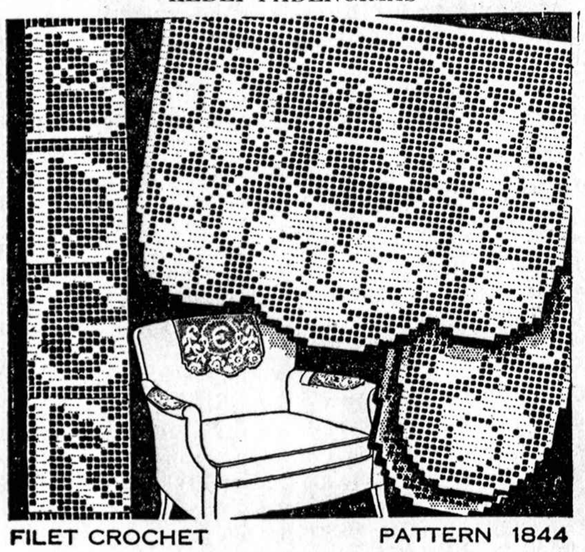

FILET CROCHET PATTERN 1844

No. 1844— Kėdėm apsaugoti padengimai su raidėm.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 1844
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No. .....

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

Miestas ir valstija .....

Radio

Budriko Radio Programas

Pereito septintadienio vakare Budriko Rakandų Krautuvės Radio programas labai patenkino klausytojus. Kaip orkestra, taip solistas dainininkas Kaminskas padarė jiems didelio smagumo savo muzika ir dainomis. P-nas Kaminskas stipriu ir aiškiu tenoro balsu gražiai sudainavo kelias dainas, o orkestra pagrojo maršą, overtiurą, vieną naują kurinį ir kitus numerius.

Ateinantį penktadienį ir pirmadienį Budriko Krautuvės gražus ir linksmas dainų ir muzikos programas bus kaip 4:30 val. po pietų iš stoties WAAF. — 920 kil.

Ketvirtadienį nuo 7 iki 8 val. vakare įdomus ir gražus lietuvių liaudies dainų, su gražia įrekorduota Lietuvos kareivių daina, ir muzikos programas su įmaišytais svarbiais asmenų ir draugijų pranešimais bus girdimas iš stoties WHFC. — 1420 kil. Nepraleiskite nepasiklausę šito programo. — J.

Susirinkimas Oak Forest Senelių Komiteto

ROSELAND. — Visų Roselando ir apylinkės Draugijų atstovų Oak Forest Prieglaudos Lietuvių Senelių komitete, susirinkimas įvyks ketvirtadienį, rugsėjo-Sept. 15tą dieną, 7:30 val. vakare, Visų Šventų Parapijos svetainėj, 10806 South Wabash Ave.

Visi atstovai yra kviečiami atsilankyti susirinkime, nes bus išduotas raportas buvusio pikniko ir tarsimės apie tolesnį veikimą.

Adomas D.

Grįžta Iš Lietuvos

J. Balčiunas, SLA. 36 kp. pirmininkas rašo savo draugui, kad rugs. 21 d., su žmona ir dukrele, laivu "Normandie" grįžta iš Lietuvos ir į Chicagą pribus spalio 1 dieną.

Prie progos primenu, kad **Balčiunų** draugai rengia sutiktuvių bankietą spalių-October 1 dieną, Sandaros Kliube, 812 W. 33rd St., ant antrų lubų. Pradžia 8 val. vakare.

Alex.

Džiaugiasi, Kad Jos Automobilis Senas

Policistai nutempė 31 metų blondinę Miss Lee Helmer, 1332 W. 72nd Place, į teismą už pergreitą važiavimą. Bet teisėjas Gutknecht ją paleido. Mergina važinėjo 1921 metų automobiliu. Teisėjas nusprendė, kad tokio amžiaus automobiliu pergreitai negalima važinėti.

Laikas Pasirupinti Šildymo Įrengimais

Pilnas patenkinimas, perkant South Center Plumbing and Heating Supply Co.

Artinantis žiemai, kartu su ja artinasi ir nauji rupesčiai. South Center Plumbing and Heating Supply Co., 5456 S. State St. pataria pečiais ir plumbingais apsirupinti jau dabar, nes laukti šalčių ir tuomet tik taisyti sugedusius daiktus nepatogu.

Ji garantuoja pilną patenkinimą, duoda gerą patarnavimą, patarimą kaip paskolą gauti, jei reikalas, ir duoda trims metams išsimokėti, perkant daiktus skolon. Taigi, jeigu reikia greidų, boileriui dalių ir kitokių vandens pervadų ir šildymo sistemai reikmenų, pirmiausiai atsikreipkit į minimą bendrovę.

Nepamirškite, kad čia lietuviams teikiamas kreditas. Reikalui esant, patelefonuokit Atlantic 4290. (Skelb.)

Pirmą Kartą Chicagoje!
Puškino apysaka iš jo romantiškiausių metų.
"Poetas ir Caras"
Aleksandro Puškino apysaka, žmogus ir jo kova už laisvę. Lenfilmos gamyba, Leningrad, SSRS
Beto, žavios "Volgos dainos ir šokiai.
SONOTONE Teatre
66 E. Van Buren
25c iki 1 P. M., išsk. Šeštad. ir Sekmadienį.

Atidarė Raštinę Rinkimų Kampanijai

Horner-Courtney-Jarecki demokratų frakcija vakar atidarė raštinę Sherman viešbutyje lapkričio mėnesio rinkimų kampanijai. Kelly-Nash frakcija turės kitą raštinę, Morrison viešbutyje.

Nežiurint kalbų apie taiką, abiejų grupių keliai dar skiriasi. Kelly-Nash šalininkai varosi už ginklų palaidojimą. Hornerio šalininkai atvirai prieš juos nekovoja, bet ir bičiuliautis nenori.

Grand Opening
MICKEY MOUSE TAVERN
3008 West 59th Street
ŠEŠTADIENY,
Rugsėjo-Sept. 17, '38
8:00 val. vakare.
Bus skanus užkandžiai ir šokiai.
Kviečia visus—
MARY SKODIS ir MIKE VALONIS.

Čionai Lietuviai Perka!!!
APŠILDYMĄ — PLUMBINGĄ — MALEVĄ
LINK-BELT STOKERIŲ CENTRAS

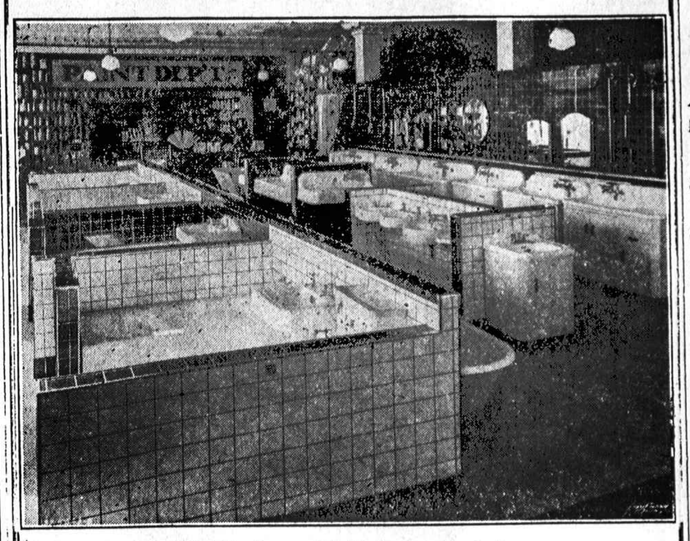

Pirkite kur visi Lietuviai Perka!
South Center Plumbing & Heating Supply Co., Inc.
N. W. kampas State ir 55th St.
VISI TELEFONAI — ATLANTIC 4290 — VISI TELEFONAI

Darbas, Taupa -- Gyvenimo Palaima

Leiskit Mums Pasirupint Jusų Vargais

. . . visi jusų rupesčiai neturi pamato. Jei reikia pinigų . . . jei manai pirkti namus . . . senus pataisyti . . . jei turi pinigų ir nori kitiems padėti, pirma ateik į NAUJIENŲ SPULKA. Patarimas ir patarnavimas čia nieko nekainuoja

Užtikrink savo indeliams tikrą apsaugą ir pelną
Čia visų INDELIAI APDRAUSTI IKI
$5,000.00

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR INVESTMENT — INSURED UP TO $5000

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM — MEMBER

LITHUANIAN BUILDING, LOAN AND SAVINGS ASS'N.
1739 SOUTH HALSTED STREET
TELEFONAS, *CANAL* 8500

DUODAME PINIGUS

- Jeigu reikia atnaujinti morgičių;
- Jeigu norite taisyti namą;
- Jeigu norite pirkti namą;
- Jeigu norite budavoti namą;
- Kreipkitės į Naujienų Spulką. Gausite ant lengvų išsimokėjimų lengvomis sąlygomis.

LITHUANIAN BUILDING LOAN AND SAVINGS ASSOCIATION
1739 So. Halsted Street.
Atidara kasdieną, išskyrus nedėldienius nuo 8 ryto iki 8 val. vakare

Gražus Indai Ir Sidabras Papuoš Jusų Stalą

Gražiai paklotas su gražiais indais stalas sužavi nors ir paprasčiausį asmenį. Todėl gera ir sumani šeimininkė dabar turi gerą progą įsigyti gražus indus už mažus pinigus.

Naujienos savo skaitytojams suteikia tokią progą. Pasinaudokit ją pakol dar nevėlu. Dar galite gauti indų. Tėmykit kasdien kuponus Naujienose. Išsikirpkit juos ir tuojaus atsineškit į Naujienas. Indus galite pirma pamatyti, o paskui juos už keletą centų įsigyti.

Taipgi už mažus pinigus galite gauti augštos rųšies Rogers sidabrinius setus.

Victor Bagdonas
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom forniČius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesta dalis.
3406 So. Halsted St.
Šaukit Tel. YARDS 3408

DAILY *BUSINESS* DIRECTORY

KASDIENINIS BIZNIO SĄRAŠAS — ALFABETO TVARKOJE

• FOTOGRAFAS

CONRAD
FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rųšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

• LIGONINĖS—HOSPITALS

SVEIKATOS KLINIKAS

TONSILAI IŠIMIAMI už $12.50
GYDYMAS LIGONINĖJE $50.00
RAUDONGYSLĖS IŠIMAMA viena diena ligoninėje $15.00
RAUMATIZMAS greitai palengvinama $2.00
VISAS LIGAS GYDOMA Ekzaminaciją įskait. vaistus $1.00

DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 So. Kedzie Ave., Chicago.
Tel. Lawndale 5727.

ANGLYS—COAL
Kainos perkant 4 tonus ar daugiau:

Pocahontas Mine Run, Virginia	
75% Coarse	$7.00
Pocahontas Mine Run, West Virginia	
75% Coarse	$7.75
Illinois Nut	$5.60
Rex Egg	$7.50
Black Band Lump	$8.75
Millers Creek Lump	$9.00
Chestnut Hard Coal	$13.00

ir kitokias anglis pristatom.
Pašaukit: Lafayette 8980.
OKSAS EXPRESSING
4405 SO. FAIRFIELD AVE.

PETER PEN

DIDELI CHICAGIEČIŲ ĮVYKIAI KENOSHA, WISCONSIN

Apie socialistų išvažiavimą, Bendro Fronto Tautos Dieną, "Dubeltavą šventvagystę" ir kitus kurjozus. Tas visas įvyko rugpiučio 28 d.

Rugpiučio 28 dieną chicagiečiai socialistai, kviečiami draugų kenošiečių, turėjo draugišką išvažiavimą-ekskursiją Kenosha Pennayer parke į maudynes, ant ežero kranto. Be didelių pretenzijų nuvyko chicagiečių 16 automobilių, kas sudarė apie 50 ypatų. Dalyvaujant žymesniems kenošiečiams draugams, skaičiuje apie 25 ypatų, susidarė gražus burelis ir per dieną draugiškai šnekučiuota, maudytasi, vaišintasi ir turėta gražus pažmonys. Rodosi, kad kitaip ir buti negalėjo: niekam neužkliuta, niekam blogo nevelyta, tik tarpusavyje pasilinksminta.

Bet ne visiems taip atrodė. Pavyzdžiui, ponui Abekui iš "Vilnies" pastogės tas socialistų išvažiavimas buvo baisiai "trepnas". Ir dar kaip; per virš savaitę laiko "Vilnyje" po įvairiausiais slapyvardžiais, lyg butų pasamdytas, smerkė, terliojo, melavo, priekabių ieško ir kuone gatavas butų šaukšte vandens visus ten dalyvavusius paskandinti. Atrodo, kad tik vien už tai, kad negauta mano jo leidimo tą išvažiavimą turėti. Laimė, kad gyvename Dėdės Samo šalyje, tai gal neteks už tai prie sienos stoti. Negana socialistų: nemažai kliubo kai kuriom ir Kenosha organizacijom už tą patį "grieką".

Priežastis? "Šiur" — svarbi

Mat, tą pačią dieną Kenosha Alfard parke įvyko "Lietuvių Diena" surengta sykiu su katalikų pora pašelpinių draugijų, komunistų kontrolinojamų, po vadovybe paties pono Abeko. Geresniam tų draugijų pasikinkymui buvo pažadėta pusę pelno nuo parengimo.

Na, ir sukelta kolonijoje triukšmas: "Bendro Fronto lietuvių diena"; "tautos šventė"; "Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas"; "kova prieš karą ir fašizmą" ir dar kitokie obalsiai vartota, kad tik atvedus "liaudį" į Alford parką. Kalbėtojais skelbta "Vilnyje" Abekas ir adv. Lapinskas, vanagaitis "kovotojas prieš fašizmą". Tik pastarasis, matyt, laiku pasijutęs į "kokį čeveryką sodinamas" nepasirodė parke.

Taip šauniais obalsiais publikos pasisekė sutraukti apie 350. Tai, žinoma, pagal kolonijos didį gana geras skaičius.

V. B. Juzėnas Programo Vedėjas

Programai vadovauti buvo pavesta žymiam katalikų darbuotojui V. B. Juzėnui; dainavo bažnytinis choras ir komunistų Lyros choras, žinoma Lietuvos himną ir kitas tautiškas dainas. Kalbėjo politikierius tulas McWay, Kenosha miesto konsilmanas ir dabartinis kandidatas į šerifus Marcinkevičius-Martin ir patsai Abekas.

Iššinkuota nemažai alučio, pardavinėta "nepriklausomybės ženkleliai" ir kitokiais bizniais. Pelno padaryta viso $165.27. Pasidalinta per pusę po $82.63. Bet atrodo, kad viena pusė nuėjo "Vilnies" ar Abeko keliu, nes "V." rugsėjo 9 d. laidoje rašoma, kad Kenosha turėta Bendro Fronto komiteto susirinkimas ir pasidalinta tik $82.63 į 5 dalis. Sakoma: "visom penkiom draugijom bei organizacijom po $5.00, Liet. politkaliniam $10.00 ir Ispanijos kovotojam už demokratiją $10.00." Tas sudaro per pusę — mišioms ir į Ginklų Fondą. Kad jau bendras frontas, tai bendras — reikėtų visus patenkinti.

Dar nesijuokite!

"Jau ledas pralaužtas"

Po šių iškilmių "Vilnis" diena po dienos tik kartoja: "jau ledas pralaužtas, kas next", "buvo tukstantinė minia", "bendras frontas maršuoja", "katalikai priėmė ištiestą ranką", ir taip be galo.

Daug nelaukus jau skelbiamas ir antras bendro fronto sąburys rugsėjo 16 dieną, kur "kalbės L. Pruseika ir keletas vietinių kandidatų į valdiškas vietas". Tema: "Kodėl mes turime remti prez. Roosevelto planą ir balsuoti už tuos kandidatus, kurie remia tą planą."

Dar nesijuokite!

"Draugo" 208 numeryje įdėtas šioks paaiškinimas:

"Dėl Kenosha 'Tautos Dienos' atsakymas 'Vilnies' Redakcijai,

"Rugpiučio 28 d. Kenosha lietuviai bendrai surengė 'Tautos Dieną', kad paminėjus Lietuvos nepriklausomybės sukaktį ir padarytą progresą bėgiu 20 metų laisvaus gyvavimo.

"Tai buvo tautinis parengimas.

"Tačiau 'Vilnies' redaktoriai tą bendrą, patrijotini lietuvišką parengimą kitaip aprašė, butent:

" 'Komunistai džiaugėsi, kad katalikai priėmė jų ištiestą ranką iš vien veikti'... 'buk kenoshiečiai padarė pradžią: prisidėjo prie komunistų akcijos.'

"Tas visas 'Vilnies' džiaugsmas yra muilo burbulas.

" 'Tautos Diena' buvo surengta katalikų iniciatyva. Tiktai Katalikų Vienybė pakvietė ir tautininkus sykiu dalyvauti, kad pagerbus savo tautą.

Bet ponas Abekas savo straipsny sako, kad čia buvo piknikas, kur katalikai susibičiuliavo su komunistais.

"Kaipo pirmininkas tos komisijos pareiškiu ponui Abekui, kad katalikai nesedėjo ir nesidės prie komunistų, kurie žemina musų tautą ir griauna tikėjimą.

'Tautos Dienos parengimas buvo patrijotinis įvykis. Komisija manė, kad ir musų tautiečiams toji šventė turės kiek reikšmės. Tačiaus, jų visai kitaip į tai buvo žiurima.

"Vladas B. Juzėnas."

Dar nesijuokite!

Palyginant "Vilnies" džiugavimus ir pono V. B. Juzėno paiškinimą, aiškiai matyti, kad čia yra kur nors "šventvagystė" — ar ne? Dabar, kurie iš judviejų apsimeluoja? O gal tai yra dubeltava "šventvagystė."

Turbut užteks.

Dabar jei patinka pasijuokite. —*Iškilmės Matęs.*

(ACME-NAUJIENŲ Foto)

RUOŠIASI ALTORIUI. — Garsi filmų komikė Marie Wilson, kuri spalio 21 d., ištekės už filmų direktoriaus Nick Grinde, Riverside, Cal.

Įvairios Žinios Iš Cicero Lietuvių Gyvenimo

Lietuviai pas republikonus — Adolfas Švaikauskas

CICERO. — Reguliari republikonų organizacija Ciceroj praeitą sekmadienį turėjo savo pikniką Riverside, buvusiame National Grove. Vieta gana praplėsta, didelė aikštė. Sekmadienis pasitaikė lietingas tik apie 5 val. po pietų prašvito. Vienok žmonių suvažiavo keletą tukstančių. Nemažai buvo ir lietuvių: J. F. Pocius, B. Senonis, J. F. Kimbark ir daug kitų.

Prie įžangos tikietų buvo daug stambių dovanų. Laimėjimas įvyko 9 val. ir minios žmonių laukė savo dalies. Lietuviams neteko nei vienos dovanos iš stambiųjų. Buvo skelbta, kad bus lošimas bolės su Raudonos Rožės Kliubu, bet dėl lietingo oro bolininkai nesuvažiavo. O vienok lošimas įvyko per pasidarbavimą S. Klonso. Jisai suorganizavo tymą iš svetimų ir varde kliubo laimėjo lošimą 18 prieš 5. Visas piknikas buvo geroj nuotaikoj.

Išklausyta keletas kalbų nuo stambių kandidatų į valdvietes. Programą vedė pats "čyfas" Jerry Dolezal, township committeeman. Žmogus labai simpatiško budo, tikrai, čekai turi kuom pasididžiuoti. Iš visko atrodo, jog republikonai ateis vėl "į madą". Kaip ten nebutų, republikonai ar kiti ponai, bet permaina reikalinga ir lapkričio mėnesio rinkimai tą turi parodyti.

Senas Cicerietis Republikonas

Adolfas Švaikauskas, 1333 South 50th Avenue. Tai vienas pirmųjų gyventojų iš senųjų laikų. Jaunas budamas dirbo sunkiai ir turėjo gerą pasisekimą kaipo "molderis". Tą darbą pilnai atlikdavo vadinami grinoriai, jų tarpe jaunas Adolfas Švaikauskas. Dar šiandien p. Švaikauskas prisimena ir su juoku pasakoja.

Vienoj vietoj dirbant užveizda buvo labai žiaurus ir turėjo paprotį grinorius mušti. Ir vieną kartą gavo į sprandą ir Adolfas. Tas jam buvo nepriimtina. Akimirksnyj griebia jį už barzdos ant žemės ir lamdo. O visi kiti viršininkai subėgę pradėjo šaukti "Švapski, Švapski don't kill the guy." Kompanija ištyrė reikalą ir tą žiaurųjį boselį atstatė nuo darbo ir užtai visi darbininkai buvo dėkingi jaunam švapskiui Švaikauskui. Šiandien p. Švaikauskas jau yra "grandpapa". Sunai vedę, auklėja šeimynas, tik vienas sunus Alfonsas su tėvais gyvena. Yra geras bolės lošėjas, veikia su Raudonos Rožės kliubu.

Jau keliolika metų p. Švaikauskas dirba prie moteriškų rubų ir tame amate yra ekspertas, padaro gerus pinigus. Turi nuosavą namą ir gražių gėlių ir fruktų. Tas puošia visą apylinkę. Prie to daug prisideda Mrs. Švaikauskas, todėl ir yra viskas tvarkoj ir gražu.

A. Švaikauskas jau nejaunas žmogus, bet kaip užsivelka Kareivių uniformą, ir žygiuoja, tai nebet kokis jaunuolis prie jo prilygs. Šiaip p. Švaikauskas visuomet linksmas, geras šokėjas ir dainininkas. Jau per daug metų einąs Kareivių uniformos skyriaus iždininko pareigas ir globoja uniformas. Draugas Švaikauskai, buk sveikas ir gyvuok daug daug metų.

D———

Nuosprendis Prieš Kompaniją

Darbo santykių taryba išnešė nuosprendį dėl darbininkų skundo prieš Chicago Casket Co. Kompanija buvo skundžiama dėl atsisakymo nuo kolektyvių derybų ir dėl pašalinimo iš darbo po streiko kelių darbininkų.

Taryba skundą rado pamatuotą ir įsakė kompanijai pradėti derybas su darbininkais, taipjau priimti į senąjį darbą visus tuos pašalintus darbininkus, kurie norės grįžti į darbą, nors ir reikėtų pašalinti po streiko priimtus darbininkus. Kompanijai taipgi įsakyta netrukdyti darbininkams organizuotis į uniją.

Užsimušė Pamačiusį Negyvą Uošvį

Savo ukio triobėsyj nusišovė Lake apskričio ukininkas Scott LeVoy, 65 metų amžiaus. Gyveno netoli Millburn. Išgirdusi šuvį, LeVoy marčia Mrs. May LeVoy atbėgo iš sklepo į kambarį, iš kur šuvio garsas atėjo. Pamačiusi uošvį negyvą, Mrs. LeVoy apalpo ir nukrito atgal į sklepą. Nusilaužė sprandą ir mirė.

Surinko $50,000 Labdarybei

Pirmadienio rinkliava Chicagoj 39 labdaringų organizacijų naudai davė $50,000 pelno. Aukas rinko 4,000 moterų organizacijų narių.

Kornų Derlius Illinois Valstijoj

Federalis agrikulturos departamentas apskaičiuoja, kad kornų Illinois valstijoj šimet uždėrėjo 362 milionai bušelių — po 43 bušelius nuo akro.

Užtiko Du Slaptus Bravorus

Alkoholinio biuro agentai užtiko du slaptus bravorus Chicagoj. Viena adresu 10242 Normal avenue, antrą garaže ties 4024 South Park avenue.

MADOS

No. 4861— Augesnei moteriai rudeninė suknelė. Sukirptos mieros 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46 ir 48 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No.....
Mieros ..... per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

VLADISLOVAS ČEIKUS

Persiskyrė su šiuo pasauliu Rugsėjo 5 dieną, 4:00 valandą popiet, 1938 m., sulaukęs 23 m. amžiaus, gimęs Harrisburg, Ill.

Paliko dideliame nuliudime motiną Moniką, 3 seseris — Ievą, švogerį Martiną, Valtoną, Anele ir Moniką, krikšto motiną Gertrudą Mikleton ir daug kitų giminių ir pažistamų.

Priklausė prie Liet. Vyčių 24 kp. ir Šv. Vardo Dr-stės.

Kunas pašarvotas 2250 W. 24th St. nuo 5 val. popiet.

Laidotuvės įvyks šeštad., Rugsėjo 17 d., 8:00 val. ryto, iš namų į Aušros Vartų par. bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Vladislovo Čeikaus giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame,
Motina, Seserys ir Ritos giminės.

Laid. Dir. Antanas Petkus, Tel. CICERO 2109.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis.
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted Street
Tel. YARDS 7308

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

TAUPYKIT KUPONUS

UŽ MAŽUS PINIGUS ĮSIGYSIT GRAŽŲ IR BRANGŲ INDŲ SETĄ

Kasdien per savaitę laiko, nuo šeštadienio iki šeštadieniui Naujienose tilps skirtingos rušies kuponas. Su tuo kuponu gausit kupone pažymėtus indus.

DAR TURIME INDŲ PAŽYMĖTUS PIRMESNIUOSE KUPONUOSE

Kas nori gali dar pradėti taupyti sau puikius, tikru auksu paauksuotus indus, tik PASISKUBINKIT, nes mažai jų beliko.

Indai yra aukščiausios rušies ir daug brangesni, negu mokėsit Naujienoms su kuponu. Išsikirpkit kuponą šiandien ir pradėkit rinkti gražius šešiems arba 12 asmenims setus.

CLASSIFIED ADS.

SITUATION WANTED
Ieško Darbo

PAIEŠKAU DARBO
Penteris ir popieruotojas iš vidaus, iš lauko ir štoruose, 10 metų patyręs, darbas užtikrintas. Chicagoj ir priemiesčiuose apkainavimas dykai.
J. AUGAITIS,
1608 S. 50th Ave., Cicero, CIC. 2633

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

REIKALINGA MERGINA ar moteris prie namų darbo ir prižiūrėti mergaitę. Gyvenimas vietoj. 3252 West 65th Street.

MERGINA namų darbams, prižiūrėti vaikus, buti, savas kambarys. Sheldrake 2467.

MERGINA, MOTERIS įvertinanti gerus namus, bendram namų darbui, nėra skalbimo. Hollycourt 6567.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS geras virėjas į restaurantą, gera mokestis, darbas ant visados. 1745 So. Halsted St.

REIKALINGAS patyręs KRIAUČIUS. 4815 Lake Park Avenue, Tel. Drexel 4550.

REIKALINGAS VYRAS, apysenis, suprantantis carpenterio darbą. Atsišaukite nuo 10 iki 12 ryto. Y. M. C. A. Hotelis 826 So. Wabash Ave., Room 7078.

REIKALINGAS PORTERIS, turi buti blaivas ir teisingas. Guolis, valgis ir mokestis pagal sutartį. 6101 So. State St.

REIKALINGAS JANITORIUS,— kad suprastų karpenterystę ir dekoravimą apie namus. Pagyvenimas ant vietos. Valgis, guolis — 3740 So. Halsted St.

FURNISHED ROOMS—TO RENT
Gyvenimui Kambariai

RENDON MIEGAMASIS ir virtuvė, arba vienas kambarys — hot water heat. Visi parankumai. 10801 So. Central Park Ave.

FOR RENT—IN GENERAL
Rendai—Bendrai

ANT RENDOS STORAS tinkamas del taverno ar kitokio biznio. Archer ir California. Gali pirkti ir namą. 4071 Archer Ave. Atsišaukite po 6 vakare. 4023 Montgomery St., 3 lubos. Urbonas.

BUSINESS CHANCES
Pardavimui Bizniai

BARGENAS: Nupirksite su mažais pinigais, grosernę ir delicatessen, per daug metų išdirbtas kampinis biznis. 3465 So. Lituanica Avenue.

PARDAVIMUI greitai ir pigiai grosernė delicatessen ir notion štoras. 4 kambariai pagyvenimui. 3512 So. Lowe Ave.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Žemė Pardavimui

NORINTIEMS NAMŲ GERIAUSIA PROGA. — Lotai po $115.00 su visais impruvementais, prirengta budavojimui. 2 blokai nuo Archer Ave. prie gatvekarių ir mokyklų. Lotai yra apibudavotam sekšine ir turi buti parduoti sutvarkymui palikimo.
Kreipkitės 5878 Archer Ave.

VYRAI SU UKĖS PATYRIMU, norintys pasidaryti nepriklausomais pieninininkystės ukiams pirkti lengvais terminais. Prašykite knygelės. M. L. KING, Cumberland, Wisconsin.

Laisvamanių Susirinkimas

Laisv. Etinės Kulturos D-jos 5 kuopos Bridgeporte mėnesinis susirinkimas atsibus penktadienį, rugsėjo 16 d. 8 val. vakare, D-ro A. L. Graičuno ofise, 3310 So. Halsted St.

Visi nariai privalote atsilankyti. —**Dr. A. L. Graičunas,**
5-tos kp. sekretorius.

Grįžo Iš Wisconsino

Brighton parkiečiai ir bridgeportiečiai **Gurinai** ir šeimyna, taipgi p. **Dambrauskienė** su sunum **Antanu** sugrįžo iš Cana, Wis., kur praleido atostogas. Kelionę padarė su savo nauju Plymouth automobilium. Atostogas praleido labai smagiai. Kitiems metams rengiasi važiuoti New Yorkan. —T.

Netoli Racine avenue stoties Garfield Parko eleveiterių traukinys suvažinėjo nežinomą 35 metų amžiaus žmogų.

FURNITURE-FIXTURE FOR SALE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

IŠPARDUODAME BARŲ FIKČERIUS 1938, visokio didžio su Coil Baksais ir sinkom. Taipgi štorų fikčerius del bile kurio biznio įskaitant svarstykles, registerius ir ice baksius. Cash arba ant išmokėjimo. Pamatykite mus pirm negu pirksite kitur.
S. E. SOSTHEIM & SONS
1915 SO. STATE STREET
CALumet 5269.

NORIU PARDUOTI 74 naujus 1938 elektrikinius šaldytuvus $289 vertės už $125.00 su fabriko 5 metų garantija. Atsišaukite Ališauskas and Sons, 7126 So. Rockwell Street.

AUTOS—TRUCKS FOR SALE
Automobiliai ir Trokai Pardavimui

ATEIK į didžiausį naujų ir atimtų automobilių išpardavimą— tokį, kokio Chicago nėra bet kada mačiusi pas—
COOK COUNTY FINANCE COMPANY
ties 1340 West 63rd St.
Virš 300 naujų ir vartotų karų bus parduodama tiesiog publikai. Jųs galite nusipirkti tikrą 1938 metų karą už tik $395 ir 1937 karą už tik $295. Ne daugiau. Taipgi senesnių modelių karai už taip pigiai kaip $35.
Nepirkite naujo ar vartoto karo tol, kol nebusi matęs musų parodos kambarius. Mes užtikriname, kad sutaupysime jums šimtus dolerių.
Visi karai turi musų 90 dienų garantiją ir 10 važinėjimo bandymą. Jums nereikia ir grynų pinigų, mes priimsime jusų senąjį kaipo rankpinigius, o jųs galite pasiimti dviem metams išsimokėti.
Nesvarbu kur gyveni, nepraleisk nuostabios progos.
Atdara kas vakarą iki 9:30 P. M. ir visą dieną sekmadienį.
COOK COUNTY FINANCE COMPANY
1340 West 63rd Street
ties Loomis.

DAUGYBĖ VARTOTŲ KARŲ
BUICK & PONTIAC
MILDA AUTO SALES
806 West 31st Street
Telefonas VICTORY 1696

BUSINESS SERVICE
Biznio Patarnavimas

Tel. Victory 4965.
STOGDENGYSTĖ IR BLĖKOS DARBAI
35 metai bizny, turi pilną apdraudą už darbus. Lengvus išmokėjimai jei norite.
BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET MSE CO.
3216 So. Halsted Street.

DYKAI — 26 šmotų sidabrinis setas su kiekvienu pertaisymo darbu — Sofa — $16.00—Kėdė—$9.00. Galite pasirinkti visokias spalvas. Pinigais arba išmokėjimais. Dykai pasiimam ir atvežam. Dykai apskaičiuojame.
NICKUS UPHOLSTERING
Klauskite Nickaus, Stewart 5876

COAL—WOOD—OIL
Anglys—Malkos—Aliejus

Kainos Numažintos—
ANGLYS

EGG	$6.00
NUT	$6.00
BIG LUMP	$6.00
MINE RUN	$5.75
SCREENINGS	$5.00

PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE DIENĄ AR NAKTĮ PRISTATYMAS MIESTE IR PRIEMIESČIUOSE.
Tel. ARDMORE 6975

JEI TURIT KĄ PARDUOT
PAGARSINKIT NAUJIENOSE
JEI IEŠKOT BARGENŲ
SKAITYKIT NAUJIENAS
NELAUKIT ILGAI
Pašaukit mus tuojau
CANAL 8500
Apgarsinimų kainos prieinamos. Už pakartojimus gausit nuoleidą.

Leit. Feliksas Vaikus Ruošiasi Aplankyti Lietuvą

Važiuos Užbaigęs Mokslus Massachusetts Technologijos Institute

Transatlantinis lakunas leitenantas Feliksas Vaitkus žada ateinančiais metais aplankyti Lietuvą.

Tokią žinią patyrė "Naujienų" redakcijos narys Antanas Vaivada, kuris lankėsi pas leit. Vaitkų, Kohleryje, Wisconsine, šios savaitės pradžioj.

Lakunas nori Lietuvą arčiau pažinti ir išreikšti savo padėką visiems Lietuvos žmonėms, kurie 1935 metais jį taip iškilmingai sutiko.

Tais metais leit. F. Vaitkus laimingai perskrido Atlantiko vandenyną su "Lituanica II". Kai jam pritruko gazolino po sunkios kelionės virš audringo vandenyno ir užėjo didelės miglos, leit. Vaitkus buvo priverstas nusileisti prie Ballinrobe, Airijoj. Iš ten kelionę tęsė Lietuvon kitais lėktuvais ir traukiniu. Leit. Vaitkus toliau pasakoja, kad šios savaitės pabaigoj išvyksta į Cambridge, Massachussetts (prie Bostono) baigti mokslą garsiame Massachussetts Institute of Technology. Tai yra žymiausia inžinerijos mokykla Amerikoje. Ten studijuos per visą žiemą ir pavasarį. Mano, kad su birželio mėnesiu visus mokslus bus užbaigęs.

Leit. Vaitkus nuodugniai studijuoja aviacinę inžineriją. Tos profesijos mokslams jis atsidavė kaip tik sugrįžo iš Lietuvos po skridimo per Atlantą. Apie du metus mokinosi Wisconsio universitete ir užbaigė kursus nebaigtus Chicagos universitete. Iš šio universiteto pereitą mėnesį gavo filosofijos bakalauro laipsnį. Wisconsino universitete (Madison, Wis.) taipgi užbaigė visus mokslus, tad tolimesnėm studijoms turėjo stoti į garsią Massachussetts valstijos įstaigą. Ten jis jau studijavo 1937 metų vasarą.

"Aviacija Tebėra Vystykluose"

Leit. Vaitkus mokinasi labai atsidėjęs. Tam pašventė paskutinius tris metus laiko. Turės studijuoti dar vienerius metus.

'Aviacija yra tokia svarbi mokslo šaka," sako lakunas, "kad tik po labai nuodugnių studijų pradedi suprasti, kas ir kokios yra aviacijos galimybės. Juo toliau eini, juo daugiau atrandi dalykų, kurių nežinojai. Aviacija tebėra vystykluose ir ji turi visokių galimybių. Reikia didelio žinojimo, tad visą savo laiką turiu mokslui pašvęsti."

Beje, lietuviai, kurie leit. Vaitkų rėmė, gali juo vėl pasididžiuoti. Šimtai studentų iš visos Amerikos bandė įsigauti į Massachussetts Technologijos mokyklą, bet iš tų šimtų mokykla pasirinko tiktai dvyliką, jų tarpe leit. Vaitkų. Reikėjo didelio gabumo ir visokius egzaminus ten išlaikyti.

Žada Tarnauti Pan-American Linijai.

Užbaigęs mokslus lakunas darbuosis eksperimentinėj aviacijoj. Jam žadama svarbi vieta Pan-American Airways lėktuvų susisiekimo bendrovėj, kuri neseniai įsteigė reguliarį susisiekimą lėktuvais per Pacifiko vandenyną. Ta bendrovė dabar rupinasi įsteigimu panašaus susisiekimo per pavojingą Atlantiko vandenyną ir žada vartoti milžiniškus, keliasdešimts tonų transportus ateinančiais metais arba 1940. (Įdomus straipsnis apie tai telpa šios savaitės Saturday Evening Post žurnale).

Leit. Vaitkus turbut darbuosis prie transatlantinio susisiekimo steigimo, nes jis nevien bus išėjęs aukščiausius aviacijos mokslus, bet apie Atlantiką patyrė "ant savo kailio," jį laimingai perskrisdamas.

Dabartiniu laiku leit. Vaitkus su žmona atsilankė pas uošvius Kohleryje, Wis. Šios savaitės pabaigoj išvyks Bostonan. Užbaigęs mokslus aplankys Lietuvą, o grįžęs atgal—stos prie darbo.

Tai tokiomis pėdomis eina Amerikos lietuvių garsusis lakunas leit. Feliksas Vaitkus.

— *R.*

Visur Pinga Duona, Bet ne Chicagoj

Šįmet Kviečių Derlius Didelis

Telegramų agenturos praneša iš įvairių Amerikos dalių, kad visur pinga duona. Bet ne Chicagoj. Beveik visur kaina nupuolė nuo 12 iki 10 centų už 20 uncijų bakaną. Kai kur dabar toks bakanas kainuos 9-nis, kitur 8 centus. Chicagoj kainavo ir tebekainuoja 10 centų, nors Chicagoj duona turėtų buti pigesnė negu, pav., New Yorke, nes miestas yra beveik kviečių auginimo centre.

Šįmet kviečių derlius buvo labai didelis.

Išgriebė iš Michigan Ežero Prigėrusio Lietuvio Kuną

Bus palaidotas šeštadienio rytą

Rugsėjo 5 d., bevažinėdamas valtyj po Michigan ežerą netoli Miller Beach, Gary, Ind. prigėrė 23 metų lietuvis Vladislovas Čeikus, nuo 2250 W. 24th street.

Jo kunas buvo išgriebtas šios savaitės pradžioj, apie devynias mylias nuo Chicagos kranto. Kuną pastebėjo laivo kapitonas pavarde Capt. Anderson.

Jaunuolis bus palaidotas šį šeštadienį, rugsėjo 17 d., Šv. Kazimiero kapinėse. Laidotuvėmis rupinasi laid. dir. A. Petkus.

Velionis paliko motiną Moniką, tris seseris ir daug kitų giminių. Jis priklausė prie Vyčių 24-tos kuopos. (Sp.)

Žmona Vyrui Paskelbė Sėdėjimo Streiką

Joseph C. Pudewill, janitorius tarnaująs adresu 3986 Ellis avenue, atėjo pas teisėją LaBuy su keistu skundu. Jis nori divorso, o jo žmona Frances reikalauja, kad jis mokėtų jai tam tikrą sumą kas savaitę pragyvenimui. Ji nori gyventi atskirai. Kad priversti vyrą sutikti su jos reikalavimu, žmona paskelbė "sėdėjimo" streiką jo bute. Neina iš buto ir tiek.

Pudewill atėjo pas teisėją prašyti pagalbos ją iškraustyti.

Acme-Naujienų Telephoto

LAIMĖJO $10,000. — Mrs. Patrick Colligan, Moline, Ill., invalidė, kuri laimėjo $10,000 parašiusi straipsnelį tema, "Ką Žodis 'Namai' Man Reiškia."

3,551,000 Žmonių Grant Parko Koncertuose

Chicagos Parkų administracija skelbia, kad trys milionai ir 551,000 žmonių klausėsi koncertų, kurie vyko per vasarą Grant Parke.

Teismų Laukia 18,000 Bylų

Pirmadienį rudens terminui atsidarys du Chicagos teismai, Superior teismas ir Circuit teismas. Jų laukia 18,000 bylų — 14,000 — Superior, 4,000 — Circuit teisme.

Naujienų-Acme Telephoto

IEŠKO KIDNAPERIŲ PĖDSAKŲ. — Yuba City, Cal., šerifas Burt Ullrey ir deputies Al Rogers (dešinėj) ieško kidnaperių pėdsakų prie William R. Meeks ukio, iš kurio namų buvo pagrobta jo žmona. Kidnaperiai ją laikė nelaisvėj reikalaudami $15,000 vaduotpinigių, bet vėliau ją paleido, pinigų negavę.

Acme-Naujienų Telephoto

REIKALAUJA REFERENDUMO KARO KLAUSIMU. — Buvęs Chicagos majoras William Hale Thompson su legionieriais prie peticijų su 512,000 parašais. Tas peticijas jis įteikė Illinois valstijos sekretoriui reikalaudamas referendumo lapkričio rinkimuose klausimu "Ar gyventojai nori uždrausti savo kongresmonams balsuoti už karą".

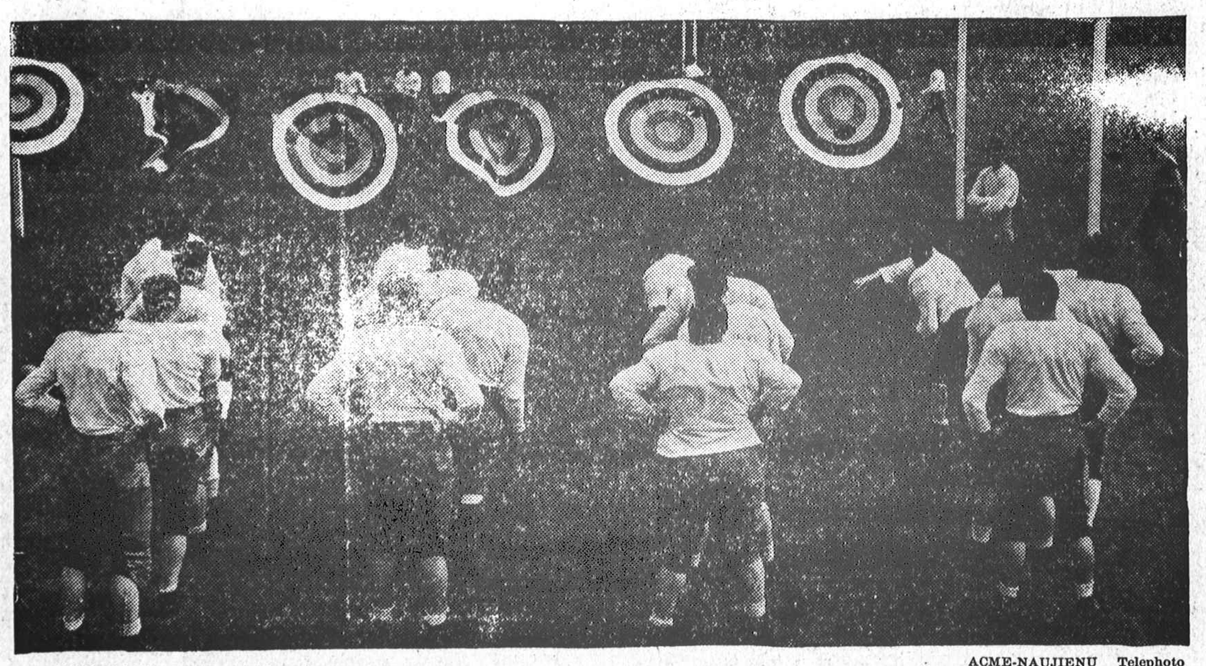

ACME-NAUJIENŲ Telephoto

"AIRIAI" JAU RUOŠIASI RUDENIUI — Paveikslas parodo treniruotę foo'ballininkų garsaus South Bend, Ind., universiteto Notre Dame. Komanda turės 95 lošėjus. Treneris Elmer Layden dešinėj.

SUKAPOJO ARKLIŲ LAŽYBŲ "BIRŽĄ"-"BUKĮ" CHICAGOS LIET. AUDITORIJOJ

Pavertė visus įrengimus į šipulius

Šeši prokuroro Thomas J. Courtney policistai vakar po pietų sudaužė "bukį" Chicagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 South Halsted street.

Jie užklupo įstaigą, kuri veikė pirmam aukšte, kairioj mažojoj salėje, apie 3-čią valandą po pietų. Visus žmones išvaikė, areštavo "bukio" vedėją ir paleido kirvius į darbą. Už pusvalandžio visos kėdės, stalai ir kiti įrengimai pavirto į šipulius. Policistai sudaužė ką tik rado.

Sudaužė Organizacijos Spintą

Per klaidą jie sudaužė ir vienos organizacijos spintą, kurioj buvo sukrauti knygos, raštai, truputis pinigų ir visokis kitas draugijos turtas. Kuriai draugijai spinta priklausė, nežinia.

"Reido" metu "bukyj" buvo apie 200 žmonių. Apie 25% buvo moterys. Viena moteriškė atėjusi uždėti "be'ą" rankose laikė mažą kudikį. Beveik visi 'kostumeriai" buvo lietuviai.

Didžiuma tų žmonių atėjo Auditorijos "bukin" nuo 35th ir Halsted, kur randasi kita panaši įstaiga. Ten kaž kokiu budu atėjo žinia, kad atvažiuoja Courtney "kirtėjai". To "bukio" viršininkas liepė visiems žmonėms eiti Auditorijon atsiimti laimėtus pinigus, o savo įstaigą uždarė. Bet vos spėjo tie žmonės pasiekti Auditoriją ,ten jau buvo policija.

Po užpuolimo beveik visi susirinko alinėj pas J. Račiuną, Auditorijos name, 3137 S. Halsted street, arba ant šaligatvio, gėrė alų ir skundėsi, kad turėjo gerus "betus", o dabar laimėtų pinigų nebegaus.

Sudaužė ir Kitas Vietas.

Courtney policija vakar ir užvakar vakare sudaužė dar sekamas vietas:

1148 So. Wabash avenue (prie Centralinės policijos stoties).

226 So. Wells street;
10 North Wells street;
135 S. Wells street;
725 Roosevelt Road;
814 East 43rd street;
4721 Broadway;
4707 Broadway;
1201 Harrison street;
3206 Lake street;
4824 Winthrop avenue;
6054 Cottage Grove ave.;
17 West Quincy street, ir
347 North Kedzie avenue.

Auditorijos "bukis" buvo 112-tas arklių lenktynių lažybų vieta, Chicagoj, sudaužyta Courtney policijos. —A.

Gelžkelio Unija Nubalsavo Streikuoti

Kitų organizacijų balsai tebeskaitomi Omahoj ir Cincinnati.

Viena Chicagos gelžkelio darbininkų unija 250 balsais prieš 0 nutarė paskelbti streiką, jei gelžkelių viršininkai bandys kapoti algas 15%, kaip jie žada daryti.

Ta unija yra Brotherhood of Railway and Steamship Clerks, Freight Handlers, Express and Station Employes. Unijos darbininkai didžiumoj tarnauja Pacific Fruit Express Company bendrovei.

Pereito mėnesio pabaigoj ir šio mėn. pradžioj visos gelžkelių unijos Amerikoj balsavo streiko klausimu. Galutini rezultatai bus žinomi tik šio mėnesio pabaigoj. Balsai tebėra skaitomi Omahoj, Cincinnati ir Chicagoj.

Tyrinėja Borden Bendrovę

Užareštavo visus firmos dokumentus.

Federalis Chicagos teismas, kuris veda pieno monopolio tyrinėjimą, pradėjo kamantinėti Borden pieno trusto viršininkus. Teismas taipgi užareštavo visus bendrovės dokumentus. Borden įteikė teisėjui Barnes protestą prieš dokumentų užareštavimą, bet teismas tą protestą išmetė.

Pieno trusto tyrinėjimas prasidėjo liepos mėnesį ir tęsis dar gana ilgą laiką. Teismo džiury jau išklausė apie 150 liudininkų.

Tyrinėjimą užvedė federalės valdžios teisių departamentas.

Išmoka Dividendą Depozitoriams

Valstijos auditorius Edward J. Barrett praneša, kad užsidaręs Kenwood State Bankas tuojau išmokės 10% dividendą depozitoriams. Tai bus šeštas iš eilės dividendas. Praeityje bankas atmokėjo 58%.

Naujienų Ofisas Atdaras Šeštadieniais iki 8-tos Vakare

Pradedant su šia savaite "Naujienų" ofisas bus atdaras šeštadieniais nuo 8 valandos ryto iki 8 valandos vakaro. Per vasaros mėnesius valandos buvo nuo 8 iki 6-šių.

Per šį mėnesį ofisas bus uždarytas sekmadieniais, bet garsinimus bus galima paduoti per telefoną (CANal 8500) po trečios valandos po pietų.

Išmetė Iš Buto Seną Aklą Daktarą

Stock Yards distrikte galima "aplankyti" daktaro kabinetą po atviru dangum. Ofisas ant šaligatvio. Ten sukrauti visokie medikaliai įrengimai ir tarp jų, prie seno stalo, sėdi žilas ir aklas 59 metų gydytojas, Dr. Roy L. Owen. Jis turėjo ofisą adresu 725 W. 43rd street (ten pat ir gyveno), bet buvo išmestas iš buto už nuomos nesumokėjimą.

Siunčiame Pinigus
Lietuvon
Ir Į Kitus Kraštus

Paštu ir Telegrama už prieinamą kainą. Siuntėjui pristatome kvitą su gavėjo parašu.

Ant pareikalavimo išsiunčiame pasiuntimo kvitas ir pinigų pasiuntimo ratas.

Naujienos
1739 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.